

Молодий Комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить в 6 грудня
1939 року.

№ 36 (4011).

СУБОТА

3

ВЕРЕСНЯ 1988 р.

Ціна 8 коп.

ПОЗАЗВІСНО ЗАВЕЛИ ШОДЕННИКИ УСПІШНОСТІ В ДІСТАЛИ УЧ.
КІРОВОГРАДСЬКИМ ОБЛАСНИМ СУДОМ ДО 10 РОКІВ
ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ ОДРАЗУ ЗА ЧОТИРМА СТАТТЯ-
МИ — ЗА КРАДІЖКУ В ОСОБЛИВО ВЕЛИКИХ РОЗМІ-
РАХ, ЗА СЛУЖБОВІ ЗЛОВЖИВАННЯ, ЗА ХАЛАТНІСТЬ
В РОБОТІ І ПІДРОБКУ ДОКУМЕНТІВ. І Ось НОВА СПРА-
ВА, ЗНОВУ ЛАВА ПІДСУДНИХ...
І ЗАПРОПОНУВАВ РЕДАКЦІЮ І. ГАНИШ.
ЗНАЙМАХ — МИТІСВІСТІ ПЕРШОВЕРЕС-
СЬНИХ ДЕСЯТИРІЧІЙ № 22 І ПЕДА-
ГОГІЧНОМУ ІНСТИТУТУ ІМЕНІ
О. С. ПУШКІНА.

або
НОМЕРА

Як потрапляють у воду шкідливі спо-
луки ртуті, кадмію, заліза?.. Чому й до-
сі кіровоградці, незважаючи на зрослу
загрозу для їхнього власного життя і
здоров'я, продовжують небезпечно ста-
витися до навколишньої природи? Про за-
давні екологічні проблеми обласного
центру (та не тільки про них) йдеться
в матеріалі «Ойкос» — означає дім...» —

КОЛИ ВЕРБЛЮЖКУ НОВОГО
РОДІВІСЬКОГО РАЙОНУ ПЕ-
РЕМІНУВАЛИ В ПОГРЕБІН-
НОВЕ, ПРИ ВІЗДІ В СЕЛО СТА-
ЛИ ЗРИВАТИ НОВІ ТРАНСПОРТ-
НІ ПОДОВАЛАСЯ СПУЩЕННЯ ЗНО-
РИ НАЗВА. ВЕРБЛЮЖКА ЗНО-
ВУ СТАЛА САМА СОБОЮ, АЛЕ
НА КАРТІ ОБЛАСТІ, НА ВУЛИ-
ЦЯХ НАШИХ МІСТ І СІЛ ВИСТА-
ЧАЄ «НЕ ТИХ» НАЗВ І БРАКУЄ
«ТИХ»... ПРО ЦЕ СТАТТЯ «ЧОМ
НЕ КАВ'ЯРНЯ — «СИНІЙ ЗА-
СЦЬ»...

стор.

5

СВОГО ЧАСУ В. І. СТОЯКО БУЛА ЗАСУДЖЕНА КІ-
РОВОГРАДСЬКИМ ОБЛАСНИМ СУДОМ ДО 10 РОКІВ
ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ ОДРАЗУ ЗА ЧОТИРМА СТАТТЯ-
МИ — ЗА КРАДІЖКУ В ОСОБЛИВО ВЕЛИКИХ РОЗМІ-
РАХ, ЗА СЛУЖБОВІ ЗЛОВЖИВАННЯ, ЗА ХАЛАТНІСТЬ
В РОБОТІ І ПІДРОБКУ ДОКУМЕНТІВ. І Ось НОВА СПРА-
ВА, ЗНОВУ ЛАВА ПІДСУДНИХ...

стор.

9

інформація

В обкомі ЛКСМ України

На черговому засіданні бюро обкому комсомолу було розглянуто питання про практику роботи Кіровського райкому ЛКСМУ з молодими депутатами району. Бюро обкому в цілому схвалило практику спільної роботи райкому комсомолу і молодих депутатів у вирішенні молодіжних проблем. Відзначено, що в умовах перебудови комсомольських організацій Кіровський райком ЛКСМ України шукає ефективні форми співробітництва з Радами, активізації діяльності молодих депутатів у вирішенні насущних потреб і запитів юнаків та дівчат. У березні 1986 року було створено комсомольську організацію із числа депутатів Кіровської районної Ради народних депутатів. Мета її створення — координація зусиль молодих депутатів, які входять в різні постійні комісії, для проведення єдиної політики, спрямованої на забезпечення необхідних умов праці, організації навчання, побуту і відпочинку молоді. Значно зміцнілися зв'язки комітетів комсомолу з комісією Ради народних депутатів у справах молоді.

У березні нинішнього року в райкомі відкрито громадську приймальню. Раз на тиждень члени депутатської комсомольської організації спільно з членами бюро райкому комсомолу ведуть прийом юнаків і

дівчат, допомагають їм у вирішенні різних проблем. Так званий «депутатський райком» проводить бесіди в гуртожитках, місцях організації дозвілля молоді.

Разом з тим, як відзначило бюро обкому ЛКСМУ, діяльність «депутатського райкому» ще поки що недостатньо ефективна. Ряд комітетів комсомолу недооцінюють можливості депутатських повноважень. Це проявилось і в ході минулої передвиборної кампанії. В більшості випадків при висуванні кандидатів для обрання депутатами, головними критеріями служили результати їхньої трудової діяльності. Лише потім ділові і політичні якості. Окремі депутати до обрання не мали досвіду громадської роботи.

Бюро обкому ЛКСМ України порекомендувало Кіровському райкому комсомолу продовжувати цілеспрямовану роботу по зміцненню зв'язків з молодими депутатами, широко використовувати звіти молодих депутатів про свою діяльність на комсомольських зборах.

Міськкомом і райкомом, комітетом комсомолу треба вважати конкретною справою зміцнення взаємодії з Радами народних депутатів у вирішенні питань виховання, освіти, професійної підготовки, праці і побуту, організації дозвілля молоді. Підвищувати від-

повідальність представників комсомолу у Радах народних депутатів.

Редакції газети «Молодий комунар» рекомендував підготувати ряд публікацій в період підготовки до виборів до місцевих Рад народних депутатів, які б висвітлювали роль комітетів комсомолу у висуванні кращих представників молоді кандидатами в депутати. Широко пропагувати добрі приклади взаємодії комітетів комсомолу з молодими депутатами.

Бюро обкому комсомолу розглянуло ряд інших питань життя і діяльності комсомольців і молоді області.

ВІТАЄМО ЗВИТЯЖЦІВ ЖИВ

Бюро обкому ЛКСМ України підбило підсумки соціалістичного змагання комсомольців і молоді області на збиранні врожаю зернових. Переможцями визнано:

СЕРЕД МОЛОДИХ КОМБАЙНЕРІВ, ЯКІ ПРАЦЮВАЛИ НА «ДОН-1500»

Олександра ШВЕЦЯ з радгоспу «Устинівський» Устинівського району, який разом з помічником Володимиром Полікашем на 360 гектарах намолотив 20137 центнерів зерна.

СК-6

Валерія ГАСЕНКА з радгоспу «Райпільський» Петрівського району. Разом із помічником Віктором Ляшенком він зібрав зернові на 245 гектарах і намолотив 10169 центнерів зерна.

Віктора ПОПЛАВСЬКОГО з колгоспу імені Карла Маркса Новоукраїнського району, який зібрав зернові на 236 гектарах і намолотив 9484 центнери зерна.

Юрія ВАСИЛЬЄВА з колгоспу імені Шевченка Бобринського району, який разом з помічником Віктором Селеховим з площі 275 гектарів зібрав 9205 центнерів зерна.

СК-5

Івана КОВАЛЬЧУКА з колгоспу імені Шевченка Бобринського району. Разом із братом Григорієм він зібрав на 250-гектарній площі 10216 центнерів зерна.

Юрія ПИСЬМАКА з колгоспу «Жовтень» Новоміргородського району, який разом з помічником Олександром Гупицею зібрав зернові на 212 гектарах і намолотив 9566 центнерів зерна.

Сергія ГОНЮКА з колгоспу «Шляхом Леніна». У жнива разом з помічником Григорієм Литвиним він намолотив з 270-гектарної площі 9110 центнерів зерна.

СЕРЕД МОЛОДИХ ЖАТКАРІВ:

Станіслава МАМАЛАГА з колгоспу імені Ілліча Новгородківського району, який жаткою ЖВН-6 скошив зернові на 518 гектарах.

Олександра ЛЕВЧЕНКА з колгоспу «Рассвет» Бобринського району. Жаткою ЖВН-6 він поклав у валки хліба на 370 гектарах.

СЕРЕД МОЛОДИХ ВОДИВ, ЯКІ ПРАЦЮВАЛИ НА АВТОМОБІЛЯХ «КАМАЗ»:

Володимира ПОСТУПАКА з Ульяновського ремонтно-транспортного підприємства, який перевіз 1745 тонн зерна.

Миколу КЕДА з колгоспу імені Жданова Новоархангельського району. Він перевіз 1320 тонн збіжжя.

Володимира ГРИШЕНКА з Долинського ремонтно-транспортного підприємства, який перевіз 1249 тонн зерна.

СЕРЕД МОЛОДИХ ВОДИВ, ЯКІ ПРАЦЮВАЛИ НА АВТОМОБІЛЯХ «ГАЗ-53»:

Василя ТКАЧЕНКА з колгоспу імені Калініна Олександрівського району, який перевіз 1270 тонн зерна.

Анатолія МАТВЄЄВА з колгоспу «Союз» Знаменського району. Він перевіз 1142 тонн зерна.

Григорія ІЛЬЧЕНКА з колгоспу «Жовтень» Новоміргородського району, який перевіз 956 тонн зерна.

Переможці обласного соціалістичного змагання на збиранні врожаю зернових 1988 року будуть нагороджені Почесними грамотами обкому ЛКСМ України та редакції газети «Молодий комунар», цінними подарунками.

Для групи переможців жнив-88 буде організовано туристичну поїздку по СРСР.

«Городские цветы, городские цветы! Навсегда завладели вы сердцем моим», — в котрий раз проголосував Михайло Боярський в гучномовець. Ця пісня стала напевно негласним хітом дводенного свята, в яке за традицією перетворилась виставка квітів, що завжди проводиться наприкінці серпня в міському парку культури і відпочинку імені Леніна.

Розмаїття барв квітів і кольорової музики, дзюркало і стелли фонтанів

і овочі, птахи і риби, терени і ляльки у вигляді казкових героїв, які чергувалися перед очима відвідувачів, свідчили про економічну потужність учасників. Ті, що мали тугий гаманець (очевидно, з фонду соціалістичного побуту), змагалися один з одним в умінні з найбільшою фантазією використати ці кошти. Це має особисте враження. А от думку «Навіщо потрібні такі фальшиві свята?» і незадоволення від організації виставки чув

Репліка

від багатьох.

Дійсно, ному потрібні десятки експозицій та композицій, фонтани й ікебани, фазани і сазани в рукотворних ставках, якщо побачити їх можна тільки раз на рік? До того ж, чи не дивує когось контраст між прилавком магазину «Квіти» або найближчих продуктових

крамниць і пишним асортиментом виставки? Як готуються до виставки ті організації й установи, котрі не мають ні власних оранжерей, ні теплиць, ні підсобних господарств, — тобто відсутності матеріальної бази? Там «за проханням» керівництва збирають гроші — у вірних карбованців від кожного залежно від чисельності колективу. Тан роблять, наприклад, в більшості шкіл, навіть на станції юних натуралістів. Спитати б у партійних, радянських і господарських керівників, доти ми будемо займатися власним екзотичним миливанням і вітатись ілюзією достатку?

Ми не проти виставки як такої. Але хай вона стане справжнім святом для тих, хто насправді займається квітництвом. Адже слабо віритись в тан званий розподіл місць, коли знаєш зворотний бік їхньої організації. А як боляче дивитись на те, скільки квітів і зелени гине в день закриття виставки. (Хтось зронив порівняння «кладовище квітів»!) І останнє: коли вже не жаліють великих сум на свято одноразового ефекту, чи не краще зібрати їх до купи і зробити, щоб міський парк, принаймні з весни до осені, був таким привабливим, як в ці дні?

Л. РОМАНОВ.

На знімку: момент свята.

Фото І. ГАНИША.

ТЕАТР ІЗ ДРЕВНЬОГО МІСТА

1 вересня у вашому гостинному місті почалися гастролі Смоленського державного драматичного театру, одного з найстаріших театрів Росії, що нині завершує свій 208-й театральний сезон.

Звичайно, коли порівнювати вік театру і вік нашого древнього міста, заснованого 1125 років тому у верхів'ях Дніпра, то у театру вік немовляти...

Смоленськ — друге місто після Києва, де вперше почалися театральні вистави. Було це в 1611 році. Професійний театр виник у Смоленську в 1780 році. Якщо перегорнути історію нашого театру рік за роком, то в ній ви знайдете чимало захоплюючих моментів. Сподіваємося, що під час майбутніх зустрічей з глядачами ми зможемо розповісти їм багато цікавого. А сьогоднішній день театру — наш вистави.

Витоки творчості Михайла Опанасовича Булгакова пов'язані зі Смоленщиною. Тут він працював повітовим лікарем, тут вперше взявся

за перо. В репертуарі нашого театру, безпечно посідає вистава «Дні Турбіних», яку поставив головний режисер театру Ігор Южаков. Театр зробив героєм вистави Час, кривавий і бунтівний, жорстокий і великий, Час, що ламає звичний порядок, людські долі, державу. Революція і особистість, інтелігенція і революція, їх взаємозв'язок і співіснування досліджує наша вистава.

Тему взаємовідносин людини і часу на певному історичному рубежі досліджує театр і у виставі «Самогубець» за п'єсою М. Ермана. Дивна доля у цієї п'єси. Палко прийнята Луначарським і Горьким, Станіславським і Мейерхольдом, вона все ж не мала сценічної історії і була опублікована лише в

минулому році. Творчий колектив на чолі з режисером С. Черкаським здійснив постановку «Самогубця» у жанрі сатиричної комедії.

У пошуках естетичної програми наш театр звертається не тільки до «високої» класичної драматургії, але й до добротої прози. Так з'явилася у нашому репертуарі вистава за новелою І. Фрідберга «Арена» (режисер - постановник І. Южаков, сценографія заслуженого художника РРФСР Б. Бланка). Вистава вирішена у жанрі історичної притчі.

Традиційним є звертання нашого театру до класичної спадщини. Вистава «За чим підеш, те знайдеш» створена на основі двох п'єс О. М. Островського — «Одруження Бальзамінова» і «Святочний сон до обідів».

Милосердя... Це прекрасне, але «надійно» забуте слово тільки почало входити в наше життя. Воно означає: люди,

НОВИНИ КУЛЬТУРИ

будьте добрішими один до одного. Тема милосердя звучить у виставах «Дівки на колі» за п'єсою смоленського драматурга Н. Семенової і «Вагончик» Н. Павлової.

У репертуарі нашого театру знаменита класична комедія «Пана де Мольєра» «Тартюф», комедії молодого сибірського драматурга С. Любозерова «По сусідству ми живемо» (до речі, свого часу цю п'єсу поставили відразу два московські театри: МХАТ і театр імені Ермоловой) і «В цій дівчині щось є» Г. Рябікіна.

Для наймолодших кіровоградців театр покаже дві казки — «Білосніжку і сімох гномів» Л. Устинова і О. Табакова та «Коли п'яльки не сплять» болгарського драматурга Л. Мілевої.

Л. РУСОВА, помічник головного режисера з літературної частини.

ПРЕКРАСНІ БЕРЕГИ ТАВРИДИ...

Не вперше довелося виступати «Проліску» поряд із знаменитими артистами. І все одно ці серпневі дні 1988 року залишаться в пам'яті середньої групи ансамблю надовго. Участь у VII Всесоюзному фестивалі «Кримські зорі», виступи у концерті, присвяченому 150-річчю квітучого міста Ялти й особливо в театралізованому святі «Водна феєрія», а також просто хороший відпочинок, купання в морі, — все це щасливі моменти минулого вже літа.

Розповідає художній керівник ансамблю А. Коротков: «На фестивалі в Ялту поїхало 35 танцюристів. Перебування в Ялті співпало із святом міста, в якому ми з задоволенням брали участь. У концерті виступали ансамбль танцю під керівництвом П. Вірського,

народні артисти СРСР А. Солов'яненко, В. Кортун, Т. Галкіна, С. Ротару, поет і композитор О. Розенбаум, кіровоградський ансамбль «Ятрань» та багато інших професійних і самодіяльних колективів. Мої вихованці залишилися надзвичайно задоволеними. Найбільшу радість принесла їм участь у показі фрагменту з балету П. Чайковського «Лебедіне озеро». Яким шастям світилися їхні очі!»

Два тижні провели танцюристи на прекрасних берегах Тавриди. А вже на другий день після повернення збиралися у великому залі свого палацу на репетицію.

Наш кор.

Про роботу колгоспних комітетів комсомолу ми писали уже не раз. Це були матеріали і позитивного плану, де йшлося про досвід роботи спілчан, і критичні, коли увага акцентувалась на недоробках, а в деяких випадках — повній пасивності, бездіяльності цього комсомольського органу. Особливо інтенсивно критичні стріли летіли у даному напрямі, коли в спілчанських організаціях починались звіти і вибори. На цих головних зборах року частенько члени деяких комітетів, підсумовуючи виконану роботу, нудно перераховували з папірця організовані та проведені заходи. Ні більше, ні менше.

Розпочалася нова звітно-виборна кампанія: проходять збори в комсомольських групах, незабаром розпочнуться в первинних організаціях. І вже зараз комітетчики повинні задуматись: що ж зроблено — не для галочки, не для пункту в звітній доповіді, а для доброго діла, чим запам'ятались людям їхня робота? Давайте з'ясуємо це у розмові з комсомольськими активістами колгоспу імені Енгельса — секретарем комітету комсомолу Валентиною АДИКОВСЬКОЮ, економістом Світлоною ЯРОШЕНКО, диспетчером автогаража Інною ОСИЧНЮК, головою профкому Юрієм ПИСАКОВИМ, пташницею Валентиною БЕРСИМЕНКО.

КОР.: Стже, завтра звітно-виборні збори, де ви повинні розповісти товаришам по Спілці, що встигли зробити за минулий рік, а чого досягти не змогли. Як-що плани так і лишились на папері, то чому це сталося і хто тут винен!

Ю. ПИСАКОВ, начальник штабу «Комсомольського прожектора»: Давай почнемо з мене, бо я, як відповідальний за роботу «КП», вважаюся правою рукою Валентини і звітуватиму в числі перших. Відразу попереджаю: не чекай похвальних слів типу: все намічене — виконано. Та й справа навіть не в тому, дотримались чи ні написаних планів. Я взагалі вважаю, що на таких ось зборах в першу чергу треба говорити про недоліки, а не успіхи, тобто, варто трохи критичніше підходити до своєї діяльності. Бо у нас вже так заведено: якщо звітні збори, значить, тільки й чухе — провели... виконали... Те, що ти зробив, люди й самі бачили. Ти їм розкажи, що ти не зробив і чому не зробив: не встиг чи не хотів.

В. АДИКОВСЬКА, секретар комсомольської організації: Ну, в нас такого не буває, щоб хтось із комітету не виконував своїх обов'язків. Бачать же хлопці й дівчата, кого обирають, тим більше, що багато знають один одного по роботі, у стосунках з рідними і друзями. Це теж, думаю, відіграє важливе значення, бо кому, приміром, хочеться, щоб у комсомольському активі був лідар чи егоїст, якому й рідна мати ніпочім.

А з другого боку треба, щоб у комітет входили люди неспокоїні, ініціативні, із такою, знаєш, організаторською жилкою, котрі не тільки самі беруть участь у вечорах їх змаганнях, а й активно залучають до цього

Звітувати ЗАВТРА

А ЧИ ГОТОВІ ДО ЦЬОГО ЧЛЕНИ КОМІТЕТУ?

молодих. Вважаю, що у нашому активі саме такі люди. Без перебільшення скажу — це мої найперші помічники і всі, так би мовити, майбутні заходи задумуються саме тут.

КОР.: Валю, я ось, гортаючи список комітетчиків, помітила, що дехто із них обирається вже другий, а то навіть і третій раз. Як ти думаєш, чи не формальний це підхід ваших хлопців і дівчат до виборів, котрі міркують приблизно так: а, був такий чи така-то в комітеті цього року, хай буде і в наступному? Чи ж справді ви працюєте так, що вас є за що обирати?

В. АДИКОВСЬКА: Про це, мабуть, треба питати самих комсомольців, але порівнюючи нашу роботу і роботу інших організацій, не скажу, що працюємо гірше. Хоча є й у нас свої проблеми. Одна з них, певно, загальновідома для всіх сільських організацій — розпорошеність спілчан, тобто, скажу ясніше — у наш колгосп, центральна садиба якого розташована на околиці райцентру, входять кілька навколишніх сіл. Саме там живе близько половини комсомольців. Он Валя Берсименко, член комітету, наприклад, із Комишевого і добирається їй на наші засі-

дання не завжди просто. Тому стараюсь зібрати комітетчиків раненько, перед початком робочого дня, коли ще люди на місцях, а Валя, до речі, приїжджає вже відпрацювавши, так би мовити, вранішню зміну, бо йде на птахоферму ще вдома.

Ну, та це чисто організаційні моменти і не про це ми звітуватимемо. Із нас питатимуть про роботу і, думаю, саме відверта розмова про зроблене і незроблене дасть відповідь на твоє запитання — формально чи ні підходять молоді до вибору своїх активістів. Знаєш, у голові весь час крутиться десь почута фраза: нехай про нас говорять наші справи — патетично, але по суті.

С. ЯРОШЕНКО: Якщо говоритимемо про нашу конкретну роботу, думаю, треба обов'язково згадати вечір солдатських листів. Він був зовсім недавно і справив на всіх велике враження. Ми, коли готували цей вечір, ходили по хатах до тих бабусь, що втратили на війні чоловіків і залишилися вдовами з малолітніми дітьми. Бачила б ти, як вони раділи, зустріли, як плакали, загалом, у ті гіркі часи, їм же так хотілося перед кимось виговоритись. Бо що

не кажи, а ми зараз не можемо (як би цього не хотіли) в повній мірі відчувати на собі той страшний біль, ту розпуку жінки, у ті роки нашої ровесниці, у котрій на руках тільки й залишились чоловікові листи і діти — один одного менше.

Та, мабуть, легше (як це дико звучить) було тим, хто знав, де загинув чоловік чи батько, куди можна прийти, щоб поплакати над рідною могилою. А от у Наталки Тимофіївни Бондарен-

два господарства — імені Енгельса та імені Леніна спеціалізуються на вирощуванні свинини — АВТ.), на ходулях ходили, вірші складали на кожного члена команди і салати готували, взагалі — куди не глянь, одні таланти.

І. ОСИЧНЮК: Кілька слів скажу про організацію соціалістичного змагання в автогаражі, саме про це звітуватиму на зборах. Чогось особливо нового немає. Форми організації змагання та й стимули, мабуть, такі, як і скрізь. Гаряча пора була ось під час жнив. Кожен день вившували в агітаційних плакатах, на тракторній бригаді блискавки, інформатори, старались, щоб жниварі щодня знали, хто поперед, а хто відстає. Не обминали увагою і молодих водіїв, тим більше, що Станіслав Кордюков із комсомольсько-молодіжного колективу автогаража і в минулому році був переможцем колгоспного соціалістичного змагання і в цьому році — у числі перших.

Однак робота моя обмежується не тільки жнивими, такі ж інформації готуються під час посівної, масової заготівлі кормів, а попередню чи збирання цукрових буряків. Аж зимою стане спокійніше.

Ю. ПИСАКОВ: Хлопці із гаража й справді працюють непогано, але одного разу і вони потрапили в наш прожектор — це коли дружно не прийшли на політзаняття. Хоч і ображались трохи, та самі винні. Ну, а

ВІДСТУП АВТОРА. Є деякі проблеми і в тій сфері, за яку відповідає Валя Берсименко. Хоч і зроблено там багато. Стосуються вони, певно, не тільки комсомольського комітету, а й інших організацій, котрі відають кадрами культпрацівників. Справа в тому, що у Солдатському, котре належить до цього колгоспу, немає в клубі кваліфікованого спеціаліста. Для того, щоб якось виправити становище, колгосп у цьому році направив до вузу двох випускників загальноосвітньої і музичної шкіл з надією, що в майбутньому матиме гарних спеціалістів (на час написання матеріалу дівчата здавали екзамен). Можливо тоді трохи б тіснішими були зв'язки керівників відділкових клубів і комітету комсомолу, бо може й не погодяться зі мною комітетчики, але мені здається, що більша частина заходів, організованих ними, проводиться в будинку культури на центральній садибі господарства. До сіл же ці заходи добираються рідше.

КОР.: У минулому році на період проведення звітно-виборних зборів у вас на обліку було 32 комсомольці, зараз їх уже 42. За рахунок кого поповнилась організація: ви прийняли до Спілки свою місцеву молоді чи її поповнили люди зі сторони, тобто ті, хто прийшов працювати у господарство?

В. АДИКОВСЬКА: Нинішнього року у господарстві до комсомолу не вступав ніхто. І не тому, що живуть у нас одні пенсіонери. Є кілька чоловік комсомольського віку, однак, якщо відверто, у комсомолі їм робити нічого. Не гідні вони такого звання. Добре, що не тиснуть тепер із рай-

повертаючись до запитання про заплановане і виконане, скажу, що майже всі намічені рейди ми провели. Інколи, бувало, не вкладались у задумані строки, бо як ти, приміром, перевіряєш, чи гублять машини зерно по дорозі, коли йде дощ і всі комбайни стоять, але, якщо відклали рейд, то хоч через день, хоч через тиждень, все одно його проведемо.

У кожний рейд запрошували спеціаліста з тієї галузі, яку мали перевіряти, членів групи народного контролю, щоб порушники були покарані не тільки словом, а нашими випусками (на жаль, не завжди вони досягають потрібного ефекту), а й рішенням правління колгоспу чи парткому, коли мова йде про комуніста.

КОР.: Я помітила, що минулорічні випуски «Комсомольського прожектора» були якісь яскравіші, краще оформлені і від цього видавалися дотепнішими і трохи влучнішими. Чому ж нині вони були загато сірі?

Ю. ПИСАКОВ: Відсутність у комітеті художника — це наша біда. Раніше в штаб «КП» входила Таня Качаненко, яка дуже гарно малює й саме вона й оформляла всі випуски «прожектора». Тепер Тетяна у декретній відпустці і ми без неї, як без рук. У колгоспі, правда, є штатний художник, але у нього своя робота і не завжди буває змога яскраво оформити результати проведених рейдів. Оце такий мінус.

кому, підсумовуючи рознарядку, а приймаємо лише тих, хто сам виявив бажання. У минулому році, наприклад, підходить до мене Гриша Стулак і просить — прийміть у комсомол. За власним бажанням прийшов і Віта Негров, він зараз в армії служить. Обоє працювали трактористами, хлопці добросовісні, сумлінні і ми їх прийняли.

А оце недавно поставили на облік Сергія Єременка (він прийшов після вузу і призначений головним зоотехніком), і Юру Шпака, котрий закінчив Гайворонське профтехучилище. В основному молоді приходять у колгосп уже з комсомольськими квитками.

Ось такою вийшла розмова. Може, не про все задумане встигла запитати, бо хлопці й дівчата поглядали на годинники: у кожного робота, а Валі Берсименко ще й добирається ген куди. Сергій Журавко, групкомсорг КМК водіїв (у комітеті відповідає за спортивно-масову роботу), вискочивши на хвилину, так і не повернувся. Одержав наряд і, певно, в поле — тоді йшли останні жнивні дні.

— Хоч Сергій і пішов, але не думай, що він утік, бо нема про що говорити. — Ніби аж виправдовувались. — Ось близьенько спортзал, там різні знаряддя, займайся чим душа бажає. І в себе в колгоспні змагання проводимо, і в районних задніх не пасем. Спитай он Кості (неподалік схвально кивав головою райкомівець Костянтин Жора, з яким приїхав сюди), він не дасть обманути.

Я їм вірила, бо бачила, наскільки впевнено і докладно розповідали комітетчики про свою роботу. І про що б мова не заходила, все знала комсомольський секретар. Я й не дивувалась — вже була поінформована, що спілчанським ватажком Валя обирається четвертий рік. Із своїми зауваженнями і пропозиціями виступала Адиковська і на зустрічі членів бюро райкому Компартії України з комсомольським активом району, і на засіданні дискусійного клубу для молодих, котрий створений при райкомі комсомолу. Її знають як принципову, відверту людину.

— Як ти думаєш, виберуть тебе й цього року? — запитую. — Заслужила чи ні? Сміється.

А все-таки — виберуть чи не виберуть?

Розмову провела Ольга ПИЛИПЕНКО.

Новоархангельський район.

Що може комсомольська група? Запитайте про це у Володимира Шпильки чи Ігоря Мироненка. Інших молодих робітників спосарно-механічної дільниці цеху № 15 Кіровоградського заводу радіовиробів, і ви обов'язково почуєте розповіді про цікаві, корисні справи, зрозумілі всім — група має неабиякий вплив на всі сфери життя колективу.

Нещодавно на дільниці відбулися звітно-виборні збори. Усі шість комсомольців виступили на них. Зробили це не заради «галочки», а щоб виробити чітку програму на майбутнє, акцентувати увагу на проблемах виробництва, культурно-масовій роботі.

На знімку: члени комсомольської групи спосарно-механічної дільниці Ігор МИРОНЕНКО та Петро ГОРОБЕЦЬ.

Фото І. ГАНИША.

ЧИ ІМІТАЦІЯ ПОРАДУЄ ЗНАВЦЯ?

ПОЛІТОСВІТА

Д ОЗВОЛИЮ собі спочатку дещо ризиковану аналогію: не лише у мистецтві, а й у політичній освіті головним мало б стати прагнення радувати людину — в даному випадку це може бути радість пізнання. Розумію всю фантастичність і невідповідність реальному стану речей такого положення, в усякому разі для Бобринецького району. Адаже, як відверто визнав другий секретар райкому комсомолу Вадим Мирненко, поки що питання стоїть так: як зібрати комсомольців на чергове заняття школи комсомольської політосвіти? Тобто, настала пора нарешті визнати, що в районі немає шкіл, які б справді притягали до себе комсомольців та молодь (між іншим, коли про це зайшло в нашій розмові, Вадим резонно зауважив, що їхній район не є сьогодні чимось винятковим).

Отже, підготовка до нового навчального року в системі комсомольської політосвіти триває. Чи ж привнесе вона які кардинальні зміни у роботу комсомольських політшкіл? Певно, якоюсь мірою знайти відповідь допоможе виклад нашої з В. Мирненком розмови.

КОР.: Мабуть, головним у минулорічному експерименті в системі комсомольської політосвіти було впровадження нових форм проведення занять...

В. МИРНЕНКО: Так, це словосполучення — «нові форми» — звучало досить часто. В тому числі й на семінарах, пропагандистів, секретарів комсомольських комітетів. Але що означають ці «нові форми»? Які з них конкретно нам сьогодні під силу впровадити у себе? Мабуть, з огляду на цілий ряд давніх проблем комсомольської політосвіти (підбір пропагандистських кадрів, забезпечення наочності та посібниками, хронічна неявка слухачів, відсутність контролю, начотництво, формалізм), наші можливості тут були й залишаються невисокими. Однак ми пробували торік створити у себе в райцентрі дискусійний клуб — форма ця, безперечно, цікава. Та, знову ж таки, по-справжньому реалізувати задум не змогли через відсутність грамотних методистів, через пасивність самих секретарів комсо-

мольських організацій, які стали членами дискусійного клубу.

Початок був пібі і багагообіцяючим: збиралися за чаєм у читальному залі райбібліотеки, пропагандист О. В. Данилюк ділився своїми задумами й пропозиціями, але клуб не склався: явка погана, дискусії не вдавалися...

КОР.: Як видно із ваших планів, у колгоспі «Комінтерн» планувалося створити базовий кабінет комсомольської політосвіти...

В. МИРНЕНКО: Зупинився на компромісному рішенні: проводити заняття комсомольської політшколи цього райцентрівського колгоспу в кабінеті партійної політосвіти (він тут — один з кращих у районі). Особисто я вважаю таке рішення виправданим, бо принципових відмінностей у оформленні таких кабінетів, як ми знаємо, немає. Краще створити комсомольський кабінет політосвіти там, де немає партійного. Та сьогодні це завдання, ми, як це не прикро, не виконали через брак приміщень, які можна було б пристосувати під кабінет.

КОР.: Отже, якщо судити з ваших слів, кардинальних змін у матеріальній базі, організації занять, підготовці пропагандистів цього року чекати не доводиться?

В. МИРНЕНКО: Ні, чому ж, зміни є. Стосуються вони, правда, не підбору пропагандистів

(це, на мою думку, найбільша проблема) і не зміцнення матеріальної бази. Сподіваємося посилили контроль за проведенням занять з боку райкому комсомолу, і ось яким чином. Якщо торік у нас було 38 шкіл, то цього навчального року залишилося 18. Це ті, де найбільше комсомольців і які краще забезпечені кадрами пропагандистів. Слухачі решти шкіл (як правило, в малочисельних комсомольських організаціях) увільняються до шкіл партійної освіти, де і матеріальна база краща, і з пропагандистами менше проблем.

КОР.: А які ваші плани стосовно вдосконалення методики навчання?

В. МИРНЕНКО: Якби хось остаточних рекомендацій про кількість курсів та їхню спрямованість ми досі не одержали, хоча передбачається, що їх буде шість. Через те поки що зосередили свою увагу на підготовці формування шкіл, що залишилися, підготовці списків майбутніх слухачів...

ЯК ОДРАЗУ переконався навчений досвідом читач, ознайомившись із викладом нашої з В. Мирненком розмови, політичне навчання молоді в Бобринецькому районі справді не має поки що нічого спільного з мистецтвом. Натомість є схожість із тим, що прийнято називати імітацією мистецтва... Звісно, найлегше в усіх його недоліках, які видно неозброєним оком, звинувачувати райком комсомолу й самого В. Мирненка, якби не деякі «але»... Взяти хоч би й ту обставину, що рекомендації (аналогічні тим, які чекають у районі цього року) минулого року рекомендували впроваджувати, приміром, нові форми навчання «на розсуд пропагандиста». А чи має кожен реальний пропагандист (той, хто працює в колгоспі зоотехніком, інженером, агроно-

мом) час і спеціальні знання для того, щоб щось вибирати на свій розсуд? Мабуть, головним недоліком всіх рекомендацій, які надходили в школи досі, є їхня відірваність від конкретного життя слухачів. То чи є резон практикувати їх і надалі, зберігаючи в цій справі строгі централізацію в теперішній її формі? Питання залишається відкритим.

Ще одне запитання, що впливає з нашої розмови: чи слід чекати, звичаючи на скорочення кількості підзвітних райкомові комсомолу політшкіл, якісних змін у роботі тих, що залишилися? Як вважає другий секретар, головною (і єдиною) перевагою такої реорганізації є можливість тіснішого контролю за проведенням занять. Але давайте дивитися на речі реально: чи хоч один перевіряючий забезпечив коли хорошу явку слухачів до комсомольської політшколи, де панують формалізм, начотництво і нудьга? Відповідь, як кажуть, відома кожному.

З цього приводу варто переглянути торішній графік контролю за проведенням занять у комсомольських політшколах Бобринецького району. Як добре видно з цього, слякий-такій контроль працівники райкому здійснювали у перші тижні занять, та з часом їхній запал помітно пригас, а після Нового року конт-

Певно, ці та інші проблеми комсомольської політосвіти появились у Бобринецькому районі (та й не тільки) не сьогодні й не вчора. Через те для їхнього вирішення потрібен час. Але це не значить, звичайно, що не слід поспішати — хоч би й із тими ж рекомендаціями на новий навчальний рік. Готуючи до друку даний матеріал, ми звернулися з цього приводу в Будинок політосвіти обкому Компартії України. Консультант з питань комсомольської політосвіти В. Т. Кажанов запевнив: «Як тільки рекомендації до нового навчального року в системі комсомольської політосвіти надійдуть із Києва, одразу запропонуємо їх для публікації в «Молодому комунарі». На цьому й хотілось би закінчити сьогоднішню розмову: сподіваємося, що рекомендації нарешті надійдуть і будуть конструктивними й діловими.

Бобринецький район.

С. ПЕТРЕНКО.

Чи далеко від часу атомного бомбардування Хіросіми до наших днів? Для американця Річарда Шерауда це запитання сповнене особливого змісту. Йому, тоді військовому льотчикові, випало фотографувати руїни японського міста-страждальця одразу після атомного бомбового удару. Шон від побаченого став причиною того, що Шерауд врешті-решт став активним борцем за мир. Про це він завжди розповідає під час маніфестацій проти загрози ядерної війни, в яких бере участь.

Так було й під час радянсько-американського Маршу миру, який розпочався в Одесі, а трохи більше тижня тому проходив і територією нашої області. Як ці квітти в

руках юної американки (див. фото зліва), сам похід став символом взаєморозуміння двох великих народів, свідченням того, що майбутнє світу — на шляхах цього взаєморозуміння й співробітництва.

Зустрічі, розмови й розповіді тих двох днів, коли учасники походу перебували на Кіровоградщині, ще довго пам'ятатимуться ульяновцям та гостям району. Вони, певне, будуть ще одним із тих численних зв'язків, які з'єднали радянський та американський народи нині, завдяки перебуванню.

Дівчатка, які займаються в Ульяновському районному будинку піонерів та школярів, знайомлячись із гостем з

далеких Сполучених Штатів (фото справа), запитували його й про те, що знають про Радянський Союз їхні американські ровесники. І, долаючи мовний бар'єр, прийшли таким зустрічам і закодам, як ті, що відбулися в ході Маршу миру на Кіровоградщині, а згодом — у Корсуні Шевченківському, Києві...

Справді, головним уроком маршу стало: можливості для взаєморозуміння є там, де увага до думок та потреб одного й взаємна повага.

Фото С. ФЕНЕНКА.

Ні, такої кав'ярні у Кіровограді та області нема. І кафе «Біла трьох млинів» також. Це вже щось із історико-пригодницьких романів типу Олександра Дюма. Але коли б ви захотіли у нашому благословенному Кіровограді знайти щось пов'язане з історією, то крім увіковіченої Ятрані, годі й гадавати щось розвинути! Туман. Зациклилися на Ятрані. Ми про це вже, зрештою, писали. Поки ви читаете, Ятрань може зринути ще десь. Дорогі земляки, що ж заважає вам виявити хоч трішечки фантазії? Знаємо, скажете: а ми тут до чого, ми, чи що ті вулиці та ресторани іменуємо? Не ви, звичайно. Вже доводилося нам писати, як шукали назву для літературного кафе. Оголошений нашою газетою конкурс приніс усе ту ж оскромину «Ятрань». Ну, ще «Пам'ять». Прикро за це велике і святе слово. Нехай краще пам'ять буде в кожному з вас. Між іншим, саме пам'ять і повинна допомогти вам у виборі назви літературного кафе. Не завадила б пам'ять і тим, хто іменує нові вулиці, кінотеатри. Не можна ж усе так спрощувати. Живемо в краї з такими літературно-мистецькими традиціями. Чому яку-небудь кав'ярню не пов'язати з іменем Мартіна Борулі, створеного талантом нашого земляка Карпенка-Карого? Невже тому, що Боруля не знав, що з тою кавою робити: чи до борщу, чи як! Ми з друзями називасмо отой магазин-кафе, що на вулиці Шевченка і Луначарського, залом, Погребом чи навіть «Гостини у Прокопа». Прокопа там немає, звичайно, а гостина буває доброю. Вивіси ж — «Кава, соки, морозиво»... Та й інші точки громадського харчування — «Весна», «Київ», «Україна», «Юність» — у кожному місті є. А ось «Добруджа» суто наша, хоч і позичена у болгар.

Сьогодні, коли ми так багато говоримо про охорону пам'яток історії і культури, коли виникають численні добродійні фонди, повертаються старі назви не лише вулицям, а й містам, треба б подумати й про те, щоб кожне місто було своєрідним, неповторним у найменуваннях. Ні, ми не про те, щоб псвернути назви всім вулицям. Це було б примітивно, та й не мала більшість наших вулиць якихось особливих найменувань. Приміром, у Кіровограді вулиця Луначарського була Іванівською, Карла Маркса — Великою Перспективною, Леніна — Дівірцевою, Де-

кабристів носила назву Інгульської. До речі, Інгульська вулиця у Кіровограді є й тепер. «Інгуль» — це якраз із тих назв, що й «Ятрань». Декабристів — теж. Вулиця, площа, ще й провулок, який старожили іменують Липовим, — там справді розкішні дерева. Перейменовано вулицю Ельвортівську на Жовтневу. Це зрозуміло. Не вистачало ще увіковічувати пам'ять експлуататорських класів! Є в Кіровограді вулиця Жданова. Є в області господарства його імені. Після статті Ю. Карякіна в недавньому «Огоньку» сумнівність збереження цієї назви стала очевидною. Ті, хто перейменовував вулицю Суворівську у Ливарну, певно, нічого не мали проти О. В. Суворова, тоді чого ж!

Деякі перейменування носять досить неособов'язковий характер. Літні кіровоградці й зараз кажуть: «Живе на Пермі», тобто на колишній Пермській, яка дістала назву від Пермського полку, що колись там стояв. Тепер це вулиця Яна Томпа. Стара назва зафіксувала момент історії міста, і можна було її зберегти, а ім'я Яна Томпа присвоїти новій вулиці.

Центральну правобережну частину Кіровограда досі неофіційно іменують Биковою, від колишніх Нижньої та Верхньої Бикових вулиць. Одну назвали іменем Пушкіна, що зрозуміло: в одному з будинків колись зупинився великий російський поет по дорозі на південь. Іншу — Чапаєва. Чому саме її?

Обласний центр виростає з кожним днем. Як називають вулиці у нових мікрорайонах? Ім обов'язково дають імена заслужених людей. Ніхто не проти космонавтів і Героїв. Боронь боже таке подумати. Але ми проти однаковості. Погляньте, всі вулиці в Кіровограді носять чиїсь імена і в рідкісних випадках пробивається щось безвідносне до імен. Хочеться чогось неуніфікованого, свого.

Значний період життя одного з авторів статті пов'язаний з вулицею Плющикою. Мабуть, не треба називати місто, кожен зрозуміє, що це Москва. Справа не тільки в «Трьох тополях на Плющисі». До речі, тополь там ніколи не було. Просто іншої такої вулиці немає ніде. Унікальний київський Хрещатик, одеська Дерибасівська.

Але важко пригадати якусь назву, що була б типовою лише для Кіровограда. Сам Кіровоград раніше звався Єлисаветградом, короткий час — Зінов'євськом, Кіровим...

Немало поселень на території теперішньої області заснували переселенці з берегів Адриатики: у Новомиргороді частину міста й тепер називають Чорногорією, і зараз там зустрічаються типові югославські прізвища Кулинич, Лукич, Ковачевич. Цей період історії краю практично не відображений у найменуваннях. Назва села Федвор Олександрівського району — теж сербського походження. Перейменовували в Підлісне — бо коло лісу розташоване. Скільки в країні сіл біля лісу! Є і в області Лісне, Ліски, Лісничі, а Федвор був один.

Карта області взагалі дає цікавий матеріал для роздумів. Можливо, наші дані трохи неточні, адже час іде, в назвах відбуваються зміни, та не думаємо, що такі вже радикальні. Подивимося на назви сіл. Рубаний Міст Новомиргородського, Калантаїв Світловодського, Скалівські Хутори Новоархангельського, Павлиш Онуфріївського районів — назви запам'ятовуються, привабливості, видно, що вони носять географічний чи історичний відтінок. Разом з тим ми маємо 7 Андріївок, 8 Мар'янівок та Костянтинівок, по 6 Тарасівок, Володимирівок, Водяних, 9 Лозоваток, по 5 Березівок, Григорівок, Ганнівок, Федорівок, Василівок. Подекуди, певно, ці розхожі назви давав сам народ, але часом вони явно навізувалися штучно. Наприклад, Юзефівка Новомиргородського, Юзефове Ульянівського, Юзефівка Ульянівського районів дружно стали Йосипівками, а Янове Світловодського та Янопіль Новомиргородського — Іванівками. В останньому районі був ще Янів Міст, то він став просто Мостовим.

Чим умотивовано такі заміни? На нашу думку, тут доречно згадати розказаний Іриною Вільде у книзі «Повнолітні діти» анекдот. Свого часу на Буковині частина населення дуже прагла зробитися шляхтою, тобто панамі. Хоча б номінально, от і ставали Івани Янами, Йосипи — Юзефами, а на підтвердження «дворянського походження» носили камізельки — типовий одяг польського панства. От зустрічає перехожий на полі босого чоловіка, що копає картоплю: «Здоров, Іване!». — «Янек я!». — «А де ж камізелька твоя?». — «А онде на межі лежить, зняв, щоб не зносився!». Мабуть, перейменовувальники хотіли підкреслити, що в нас не може бути нічого спіль-

ного з такими людьми. Та й це ж — історія. У Добровеличківському районі теж, очевидно, відхрестилися від «іноземності» перейменуванням села Старий Данціг (Данцігом іменувалося колишнє пруське, нині польське місто Гданськ) у Прибережне, а в Бобринецькому — Базилевого у Веселівку. То тоді вже б треба Василівка, адже французький Базиль — це наш (а за походженням грецький) Василь...

І вже зовсім незрозуміла заміна Мамалата і Бельведерів Новоархангельського у Вільне й Синюху (уже є така річка), Кагарлика Добровеличківського і Кошар Олександрівського районів — в Осикове й Берегове. Від таких безликих назв, як ці нові, карта рябіє: Вільне, Бокове, Сильне, Зелене, Верхнє, Зразкове, Завітне, Чарівне, Пишне, Вірне. Здебільшого це невеликі села з так званих колишніх неперспективних. Півтора десятка напіврозвалених хатинок — і яке-небудь Радісне...

Повернімося ще раз до Кіровограда. Ім'я С. М. Кірова увіковічено у самій назві міста, у головній площі, заводі. Є вулиця Кірова, а коли в місті утворилося два райони, ще й один із них став Кіровським. Думаємо, що така множинність не нагадує зайвий раз про шану до людей, чиє ім'я дається, як задумувалося. Навпаки, це звучить просто набридливо і знецінює повагу.

А той же Світловодськ? Красива назва, ніде правди діти. Та стільки «водських», «градів» і «горських» у Союзі, прямо в голові паморочиться. А ось Табурище — неповторно.

Давайте ж фантазувати. Історичний досвід теж допоможе нам визначити свою індивідуальність, несхожість.

Тільки давайте фантазувати так, щоб фантазія, народившись в одному кабінеті, не перекочувала одразу в офіційні документи. Давайте обговорювати пропозиції про перейменування всенародно, щоб нові назви вулиць, сіл і міст задовольняли людей, котрі там живуть, щоб у кафе, театр, клуб, магазин хотілося зайти вже заради назви, як у кіровоградську «Оксану». Юрій Антонов оспівав вулиці Каштанову, Абрикосову, Тіністу, Виноградну. І нам усім буде приємно пройтися провулком Старих Тополь, навіть якщо обабіч нього шелестітимуть молоді дерева...

В. ЛЕВОЧКО,
Н. ДАНИЛЕНКО.

ЧОМ НЕ КАВ'ЯРНЯ — «СИНІЙ ЗАЄЦЬ»...

А ЯК ВВАЖАЄТЕ ВИ?

С ПРАФИЛЬКИЙ

КОР.: Олександр Макарович, ви так добре розмовляєте українською мовою, що здається, ніби завжди жили на Україні.

О. КОНОНЕНКО: Для мене забути мову батьків — це втратити гідність, честь, знівелювати свою особистість. І дуже щодо цього мене вразив Кіровоград. Він втрачає своє національне обличчя. Заходиш у кафе «Крижинка», «Юність» чи то «Золотий півнік», і таке враження, ніби знаходишся десь у Тамбові чи Мурманську. Звучить в основному зарубіжна естрада, зрідка — радянська, відвідувачі розмовляють російською мовою. Слова рідного так ніде й не почув. Треба розвивати свою мову, національне мистецтво, прищеплювати до них любов. Ми маємо багату фольклорну спадщину. Наш народ — один з найспівучіших у світі. Чому ж не використовуємо таке мистецтво? До речі, за кордоном уже намічається тенденція переходу від року до музики кантрі (в основі — народна музика). Втративши національні корні, людина виростає пустоцвітом, космополітом.

КОР.: У журналі «Україна» журналіст у статті про українського художника Феодосія Гуменюка, лєнінградця, так сказав: українцем треба народитися двічі: перший раз фізично, другий — духовно...

О. КОНОНЕНКО: Він мав рацію. У дитини, крім запису в паспорті, що він українець, більше українського нічого і не залишилося. Ті ж Петренко чи Коваленко ще й сіють зневагу, ненависть до свого рідного. Мені згадується 1928 рік (і тоді так було), коли батько перевіз сім'ю до Зінов'євська. На перших порах ми мали будинок. Коли я мав і босий вийшов на подвір'я і заговорив до тамтешніх хлопчиків українською мовою, то вони закричали: «Хохол, хохол-мазниця» і поставили на розпечений липневим сонцем бляшаний дах низького сараїчка. Мені так пекло в ноги, що почав кричати. А хлопці сміялися. Вже пізніше згадував, що були ті хлопці такими ж «хохлами», як і я. І хіба їхня вина, що вони наді мною знущалися? То таке виховання дали їм батьки. Звідтоді бляшаний дах сараїчка, якого вже давно немає, пече мені ноги так само, як колись пік попел Клааса серце Тіля Уленшпінгеля.

КОР.: Ви сказали, Олександр Макарович, що в

тридцять років були кіровоградці, які відлякували своїх дітей від усього українського. Подібних і зараз немало. Чому такий живучий національний нігілізм?

О. КОНОНЕНКО: Мені здається, аби відповісти на це питання, найкраще звернутися до пропозиції Леніна, який наполягав: аналізуючи якість, тим більше складне явище, слід питати: «Кому це вигідно?». Тож кому? А нікому: ні українському, ні російському народам, ні кіровоградцям та їхнім дітям. Це вигідно бюрократії, яка завжди протистоїть народові і зацікавлена у його розколі. Формується деяка превілейована меншість, якій розкол полегшує здійснення всіляких кар'єристичних намірів. Де хто намагається розповсюдити ці привілеї на себе та своїх дітей. Але це глибока помилка, бюрократія не має майбутнього. Ми зараз збираємо гіркі плоди сталінсько-брежнєвської політики. Ця політика виходила з того, що єдиній країні, єдиній економічній системі повинен відповідати один народ, одна мова, одна культура. Бо багатство мов і культур суперечить єдиній економіці. Здавалося б, це логічно. Але в цьому принципі немає нітрохи діалектики. Діалектика — глибоке. Загляньмо в цю глибину. Марксистсько-ленінська філософія підкреслює ґрунтовний принцип, згідно з яким суперечності — основа розвитку. Без суперечностей розвитку немає. Саме звідси застій, про який ми говоримо.

Ну, звичайно ж, це не єдина причина застою. Але одна з основних. Тож треба не намагається знищувати, тим більш неадаптивні суперечності, а використовувати їх для розвитку, для взаємного збагачення культур народів нашої країни, про що велемовно декларували, але нічого не робили. Бо культури народів унікальні. Їх не можна замінити якоюсь однією, спільною. Наприклад, у Швейцарії чотири державних мови — німецька, французька, італійська та ретороманська, хоч останньою розмовляє тільки 60 тисяч жителів.

КОР.: Олександр Макарович, в юності ви навчалися в СШ № 11, російськомовній школі...

О. КОНОНЕНКО: Школу вибрали для мене батьки. Батько був лікарем, хірургом, і до кінця життя працював у Кіровограді. У п'ятидесяти роках йому було присвоєно звання заслуженого лікаря Української РСР.

Батько вважав, що мені краще буде вчитися в російськомовній школі. Він тоді так само помилявся, як і нинішні батьки. Сам же він був щирим українцем.

Одного разу я випадково натрапив на його лист і був вражений багатством мови, стилем письма. Дуже болісно, що таких листів він мені не писав.

Батьки мої, приїхавши з села, потяглися, відверто скажу, за дурною модою, будучи в душі іншими. І це дорого обійшлося нашій сім'ї. Всупереч цьому батькове життя для мене було цікавим і змістовним. Це й визначило мій подальший поступ, і ті успіхи, яких я досяг.

КОР.: В Ленінграді прожито 44 роки. Оточення — російськомовне. Як все-таки вам вдалося зберегти рідну мову?

О. КОНОНЕНКО: Не я один такий. У Ленінграді 160 тисяч українців. Коли ми спілкуємося між собою, то завжди українською мовою. Ви знаєте, людина, яка виростає на Україні, незалеж-

но від її національності, опинившись за межами республіки, гостро відчуває ностальгію за своїм рідним краєм. Але неаж треба виждати, щоб зрозуміти «хто ми і чий ми діти»?

В Ленінграді ми не тільки спілкуємося, а й намагаємося продовжити національні українські традиції, які мають тут багату історію і підтримуються не лише українцями. Рівно 90 років тому Дмитром Менделєєвим, видатним російським та світовим ученим, разом із сузір'ям відомих петербурзьких діячів було засновано товариство імені Т. Г. Шевченка. Протягом багатьох років його очолював Микола Реріх. Зараз ми відбудуємо товариство. Можливо, читали на початку березня в «Літературній Україні» звернення до громадськості України членів товариства. Його підписали академік Д. С. Лихачов, генерал-майор авіації, профе-

сор, доктор військових наук В. І. Раков, генерал-лейтенант у відставці, Герой Радянського Союзу І. Г. Романенко, скульптор Д. С. Чоркін, композитор І. В. Мациєвський, художник Ф. Гуменюк, доцент технологічного інституту холодительної промисловості, кандидат фі-

зических наук Т. М. Лебедінська, поети, критики, прозаїки, робітники, інженери... Всіх не перелічити.

КОР.: Для тих, хто не передплачує «Літературну Україну», коротко передайте суть звернення.

РОКАМ НЕ ПІДВЛАДНЕ

Олександр Макарович Кононенко, керівник головної лабораторії науково-дослідного рентгено-радіологічного інституту Міністерства охорони здоров'я СРСР, доктор біологічних наук, — наш земляк. Народився в селі Красносіллі Олександрівського району, а з чотирьох років проживав у Кіровограді. Тут закінчив СШ № 11, потім були університет, аспірантура. Олександр Макарович надрукував більше 50 наукових праць у галузі медичної фізики, радіології та фундаментальної онкології, які знайшли широкий відгук не лише в нашій країні, а й за її межами. Цікавиться він і літературою, сам пише прозові твори. Роман «Скорений промінь» друкувався в журналі «Донбас».

Юнаком О. М. Кононенко виїхав з Кіровограда і ось уже 44 роки проживає в Ленінграді. Недавно він відвідав рідні місця і дав інтерв'ю для газети.

ганди шевченківських ідей, зустрічей діячів російської та української культур, поширення українського слова, музики й пісні, які добре знав, любив і високо цінував В. І. Ленін.

КОР.: Скажіть, уже щось зроблено товариством?

О. КОНОНЕНКО: Як відомо, наступного року в нашій країні і в усьому світі широко відзначатиметься 175-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка. Життя його і творчість тісно пов'язані з Петербургом. Ленінградська громадськість вважає за необхідне провести ряд заходів з нагоди цього ювілею. Зокрема, хочемо відновити встановлений 1918 року в тодішньому Петербурзі, відповідно до Ленінського плану монументальної пропаганди, пам'ятник Т. Г. Шевченку. Збір коштів для цього уже розпочався. Можливо, і серед моїх земляків знайдуться бажаючі

підтримати цю ініціативу. Кошти треба направляти в Радянський фонд культури з поміткою: на відновлення пам'ятника Т. Г. Шевченка в Ленінграді.

Планується створити в Ленінграді Меморіальний комплекс Т. Г. Шевченка. Це буде місце активної пропа-

ганди шевченківських ідей, зустрічей діячів російської та української культур, поширення українського слова, музики й пісні, які добре знав, любив і високо цінував В. І. Ленін.

О. КОНОНЕНКО: Ми підтримуємо урочистості, які традиційно організовує Ленінградська академія мистецтва, академіком якої був Шевченко. Завдяки нашій

ініціативі 10 березня проводиться Шевченківський день у Ленінградському інституті театру, музики та кінематографії імені Черкасова, організовували 22 травня цього року у рамках Всесоюзного Шевченківського дня урочистості у музеї етнографії народів СРСР з великою художньою та музичною програмою, в якій взяли участь солісти Ленінградської великої та Львівської опер. Гостями були лівів'яни, які привезли з собою старовинну запорізьку гармату. Вона з тих, які встановлювали триста років тому запорожці на човнах-чайках. Ой добре ж вона стріляла!

Відзначили спільно з товариством імені С. Єсеніна 125-річчя з дня народження Гулака-Артемівського. Всі ці вечори проводяться українською мовою, її чути повсюди.

КОР.: Олександр Макарович, думаю, що читачам цікаво буде дізнатися про ваші наукові досягнення.

О. КОНОНЕНКО: Деякі є. Мені вдалося розв'язати одне з найскладніших завдань дозиметрії, яке стоїть перед опромінюванням тіла радіоактивними речовинами, що потрапляють в нього. Це має значення для проблематики, пов'язаної, наприклад, з Чорнобилем. Робота надрукована і застосовується не тільки в нас, а й за межами країни.

У галузі радіаційної біології спільно з німецьким вченим вивчив другу хвилю радіаційної клітинної патології та ще дещо інше. У галузі біології та фундаментальної онкології показав обмеженість моделі клітинного обміну американських вчених і розробив новішу модель, яка розкриває деякі властивості обмінних клітинних систем та деякі властивості ракового переродження. Відновив і розповсюдив майже по всій країні дозиметричну службу Міністерства охорони здоров'я СРСР, яка зараз налічує 12 лабораторій, з них 3 на Україні. Завдяки цьому поліпшена якість променевого лікування, онкологічних хворих.

КОР.: Що збираєтесь робити в майбутньому?

О. КОНОНЕНКО: Я ще в силі, але мені, на жаль, вже 65 років. Займатимусь наукою, літературою, громадською роботою. Часи тепер прийшли цікаві. Хочеться жити, творити... А ще — рости іму онучку Маринку, яка, як і в усіх дідусях, дуже гарна дівчинка.

Розмову вів Володимир ВАКУЛИЧ.

Хто книжку любить трішки...

Діти втрачають інтерес до читання. Чому так стає? — це питання турбує і нас, бібліотечників, і вчителів, і багатьох батьків. Спробуємо розібратися. Безперечно, сьогодні, коли все цікавіше стає програма телебачення, коли існує велика кількість гуртків і спортивних секцій на різні смаки й уподобання, у дитини залишається на читання все менше вільного часу. Та, може, не тільки це?

Нашу бібліотеку відвідують вихованці старої і підготовчої груп дитсадків. Вони лише вчаться читати. Разом з вихователями ми добираємо їм книги — надруковані великим шрифтом, яскраво ілюстровані. Спостерігаємо за ними в читальному залі: одні гортають сторінки, розглядаючи малюнки, інші намагаються силаси літери до літери, а найздібніші читатимуть вголос по складах. І що характерно — жодної байдужості дитини. На жаль, цей інтерес часто втрачається, коли дитина підрасте. Чому?

Добра традиція — сімейне читання. У спогадах рідних, у творах художньої лі-

тератури про життя В. І. Леніна ми читаємо, як було поставлено цю справу в сім'ї Ульянових. Дітям не просто читали все підряд, а вибирали найкращу літературу для читання. Їх учили мислити, сприймаючи прочитане, пробуджували інтерес до знань. Це — приклад того, як слід організовувати дитяче читання в ранньому віці. А коли дитина навчилася читати сама, сімейне читання бажано продовжувати, але до нього слід залучати й школяра.

Батьки нерідко скаржаться на те, що дитина любить слухати і зовсім не читає сама. Пояснюється це просто: діти звикають до сноживанької позички. Мені розповідали про семикласника, якому програмно творч читав вголос бабуся або переказує дідуся.

Меншає дітей, які відвідують бібліотеку з радістю. Зменшилось число юних відвідувачів читальних залів. Мотиви

звертання дітей до книги — завдання вчителя, громадська робота. Так би мовити, ділове читання. Є діти, які за рік прочитують всього по кілька книг. Все більше замикаємося над причинами цього ми, бібліотечарі відділу обслуговування молодших читачів. Уважно ставимось до кожного дитячого запиту; намагаємося невимушено поговорити про прочитане, про шкільні справи, виявляти інтереси юного читача, зрозуміти його. В бібліотечну роботу намагаємося вносити елементи гри. Для третьокласників, наприклад, практикуємо книжкові виставки-інформації («Що, де, коли?», «Якщо хочеш все знати...»); дітям пропонуються запитання, а поруч — книги, які дають на них відповіді.

Наймолодшим нашим читачам, зокрема, шестиліткам, до вгодини виставки — «З якої ми казки?», «Вчимося читати». «Ти йдеш до школи перший раз, а що візьмеш з собою в клас?». Вони люблять відгадувати загадки, з'єднавши кубики, ставити книжкових героїв на «своє» місце. Дбаємо і про художнє оформлення таких виставок.

Одне із завдань — активізація дитячої творчої фантазії. Малюнки до улюблених книг, відгуки, саморобки — все це періодично виставляється на стенді «Світ твоїх захоплень», використовується в ро-

боті. Іде пошук так званих активних форм пропаганди книги, в основі яких лежить не монолог бібліотекаря, а обопільний обмін думками. Діти вчаться висловлювати свої думки. І паралельно — гра: вікторини, відгадування загадок, ігротеки.

Є у нас велике бажання — зробити нашими спільниками батьків (бабусь, дідуся, старших братів, сестер). Працюємо індивідуально з усіма, хто нас відвідує. І вже кілька років практикуємо Дні батьків. Проводяться вони в останню неділю кожного місяця (крім літніх). Періодично разом з батьками запрошуємо й дітей. В програму таких днів включено показ мультфільмів, перегляд вистав самодільного ллякового гуртка, дитячих малюнків тощо. На жаль, не всі відгукуються на наші запрошення...

Великі вимоги поставив перед школою лютевий (1988 року) Пленум ЦК КПРС, ми їх теж сприйняли як керівництво до дії. Плеться про необхідність перебудови ідейно-політичного і морального виховання підрастаючого покоління, підвищення якості знань учнів, розвиток індивідуальних здібностей. Без книги тут не обійтися. Її не замінять ніякі комп'ютери.

А. МАРТИНЮК, завідувач відділом обслуговування дошкільників та учнів 1—3 класів обласної бібліотеки для дітей імені А. П. Гайдара.

1. ФАТАЛЬНА ЗУСТРІЧ

ЛЮБОВ і готовність до самопожертви багатьох батьків — загальновідомі. Тож немає нічого дивного, що коли рішенням Новомиргородського народного суду за злісне хуліганство із нанесенням тяжких тілесних пошкоджень Олександр Пирка було засуджено до 6 років позбавлення волі, його батьки — Анатолій Андрійович і Ніна Захарівна, які мешкають у с. Зеленому цього ж району, почали всіх, насамперед себе, переконувати, що засуджено його неправильно. А оскільки органи правосуддя були протилежної думки (стаття 101 передбачає покарання до 3 років позбавлення волі), то якогось пом'якшення очікувати не доводилося.

Тоді у батьків виник інший намір: будь-що «визволити» сина з ув'язнення. На превеликий жаль, ще вельми широко побутує думка, що цього можна добитись обхідними шляхами, варто лише знайти юриста, який «бере». І коли ідея фікс заволодіє помислами людини, вона, як правило, ні перед чим не зупиняється, аби досягти наміченого.

ВІДСТУП ПЕРШИЙ. Справедливості ради слід сказати, що, як про те стало відомо останнім часом, і серед право-

й людиною, яку вона назвала Петром Федоровичем Комаром.

— Забарна справа, — сказав адвокат, вислухавши батьків засудженого. — Та можна взятись... Для відкриття справи потрібна копія вироку, характеристики і почесні грамоти, якщо вони є. А ще, ясна річ, гроші.

Батьки обережно поцікавились сумою, і Комар її назвав — три тисячі карбованців. Через кілька днів її було вручено.

Воістину сліпа батьківська любов. Та не лише це штовхнуло Пирків на, скажемо так, нерозумний вчинок. Вирішальну роль, думається, відіграла хибна думка, що за гроші все можна купити, навіть честь і порядність посадових осіб. А сліпота Пирків полягала ще й у тому, що вони, віддаючи в руки людині, яку вперше побачили, чималу суму, навіть не обмовились про якийсь документ, який би підтверджував цю дію.

Так започаткувалась ця сумна й драматична історія, відтворена згодом в двох томах судової справи.

3. ДАЛІ БУДЕ...

Через місяць Стойко через родичів передала Пиркам, що справу відкрито у Верховному суді УРСР і треба додати ще три тисячі. Знову зустріч на вул. Шев-

забравши чергову суму, Стойко діє обережніше. Вона починає операцію прикриття.

З цією метою їде до Кіровограда в юрконсультацію Ленінського району, зустрічається з юрконсультантом Дубовенком і просить допомогти скласти скаргу засудженого О. Пирки, назвавшись його родичкою.

Скарга була написана. Згідно з діючими правилами за юридичну допомогу треба було заплатити 34 карбованці, що Стойко тут же й робить. Гроші у неї прийняли, видавши квитанцію № 3233.

Все було розраховано. «Згадавши» одну з статей, за якою її колись судили, а саме 172-у — за підбурку документів, Стойко «учиняє дійство» — перед «34» ставить «18», хоч у дужках залишаються ті ж «тридцять чотири», після прізвища «Дубовенко» дописує «Комар» і в такому вигляді урочисто вручає Пиркам. Ось, мовляв, заплатила 1834 крб.

Треба думати, ця відверта «ліпка» заспокоїла й Пирків, бо чим же тоді можна пояснити, що коли після цілого року тяганини Стойко у серпні 1987 року показує А. Пирко бланк з реквізитами колонії, де перебуває його син, з написаною нею цифрою «2.000», Пирко віддає їй і цю суму, після чого завбачлива шахрайка бланк відбирає: «Я сама перешлю гроші туди». А вже і перед тим, у лютому, вона, знову вдавшись до засобів зв'язку, телеграфом зажадала на те міфічне держмитро 1834 карбованці (саме

А. Пирко почав шукати таємничого Комара. Кілька разів їздив до Кіровограда, нарешті, дізнався, де працює П. Ф. Комар.

Зайшов до кабінету.

— Ви — Петро Федорович Комар?

— Так, — відповів хазяїн кабінету.

Все ще не вірячи своїм очам, Анатолій Андрійович запитав:

— Ви Стойко знаєте?

Петро Федорович подумав.

— Знав раніше.

— А гроші вона вам передавала?

— Які гроші? — отетерів той.

Отетерів і Пирко — занадто вже цей Комар різнився від того «Комара», якому він віддавав гроші.

Але й Петрові Федоровичу непереливки. Бути втягнутому в таку аферу!

І вони разом їдуть до Листопадового. П. Ф. Комар залишається в машині, а Пирко викликає Стойко.

— Ти кому давала гроші за сина?

— Як — кому? Комареві Петру Федоровичу, юристу, з Кіровограда.

Петро Федорович вийшов із машини.

— Побійся бога, жінко!

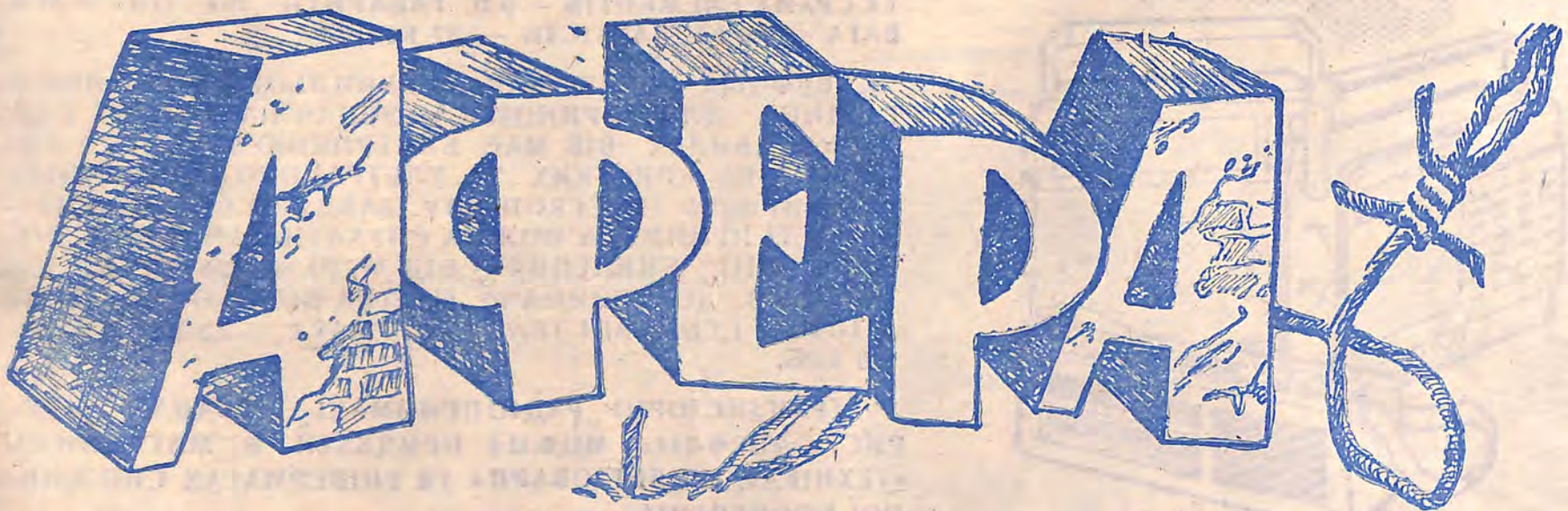
Уявляєте картину? Гоголівська німа сцена.

Та Стойко не з тих, хто довго німує.

— Так це не той Комар. Той Комар — другий.

— А де ж він?

— Знайду. Присягаюсь, що знайду і заберу гроші. Ах він шахраюга!.. Все! Ув-

охоронних працівників були такі, які «брали». Та річ не про них, а про тих, які згодні «давати». Бо не будь тих, хто в грошах бачить головний важіль вирішення будь-якої справи, не було б і тих, хто «бере».

І тут починається драма.

У Новомиргородському райсуді Ніна Захарівна Пирко «випадково» зустрілася з Валентиною Іванівною Стойко, 1958 року народження.

— У вас — горе? — співчутливо запитала остання у заплаканої жінки.

— Атож. Сина засудили, а він — невинний.

— Можу допомогти. Знаєте, я теж була неправильно засуджена, та знайшовся адвокат, який врятував мене. Як бачите, я — на волі. А все завдяки йому, Петру Федоровичу Комару.*

ВІДСТУП ДРУГИЙ. В. І. Стойко справді була засуджена Кіровоградським обласним судом до 10 років позбавлення волі одразу за чотирма статтями — за крадіжку в особливо великих розмірах, за службові зловживання, за халатність в роботі і за підбурку документів. Її справді в суді захищав адвокат П. Ф. Комар. Та от звільнили В. І. Стойко не завдяки зусиллям юриста, а за амністією.

Та про це нова знайома воліла мовчати. А Ніні Захарівні, яка так побивалась за сином, здалось, що будь-яка протягнута їй рука — дружина. І Стойко вельми мало зусиль довелося докласти, аби умовити Н. Пирко зустрітись з адвокатом, який «може усе».

2. ТАЄМНА ЗУСТРІЧ

Незабаром Стойко повідомила про час і місце таємної зустрічі — на квартирі у сестри А. А. Пирки по вул. Шевченка, 102 в Новомиргороді. Розгублені батьки прибули на переговори зі Стойко

ченка, знову Н. З. Пирко передає вказану суму Стойко і «Комару».

ВІДСТУП ТРЕТІЙ. Комар у лапках, тому, що справжній П. Ф. Комар, хай вбачить за втручання в його особисту справу, без чого наша розповідь не буде повною, ніякого відношення до Стойко і її махінацій не мав. Крім того давнього випадку, коли він захищав її у суді.

А «Комар» із нашої історії ще й досі не розшуканий, його справа виділена в окрему. До речі, чималу роль у цьому відіграла нещирість Стойко. Якщо коротко сформулювати її поведінку на слідстві й суді, то це — брехня на брехні сидить і брехнею поганяє. Вона, приміром, «навала» слідство на трьох мешканців Черкаса, з яких лише один зветься Петром, але всі троє не мали абсолютно ніякого відношення до афер Стойко, навіть не знали її і в наших місцях у період злочинної діяльності аферисти не бували.

Отримавши черговий внесок, шахраї спокійно залишили квартиру. Проте на залишили в спокої своїх жертв.

У квітні 1987 року бухгалтер Рейментарівського відділку радгоспу «Капітанівський», де працював А. А. Пирко, А. А. Тимошенко прийняв телефонограму такого змісту: «З Кіровограда, Пирко А. А. На 2-ге пересудження заплатити держмита 1856 крб. 42 коп. Зайдіть до Стойко і перешліть на Комара до Києва. Телефонувала Чорноіваненко».

Цікава деталь: Стойко і під час першої зустрічі з Н. З. Пирко 15 серпня 1986 року і пізніше запевняла, що Комар — з Кіровограда, а той уперто твердив, що він — київський адвокат. Певно, для солідності. Проте й це не насторожило Пирків. Батько з приреченістю бика, якого ведуть на бойню, сідає в машину А. В. Герасименка і їде в Листопадове до Стойко з названою в телефонограмі сумою.

Валентина саме поралась на городі. Пирко її покинув і дав гроші. Вона поклала їх у папку без слів. Їй давно вже було зрозуміло, яку «корівку» вони з тим «Комаром» дотяг.

А от Пирки цього не розуміли. Але,

за них вона «звітувала» отією липовою квитанцією).

Тим часом Пирків намагалися «заспокоїти»:

«Пирко А. А. Заспокойтесь, до 26.09 все буде вирішено. Я хочу працювати на своїй посаді, гроші не пропадуть. Комар» — записка. «Капітанівка, Зелене, Пирку Анатолію Андрійовичу із Шуравки. Вислала 46—50, буду з 26 по 29, чекайте вдома, Петро» — телеграма. «Зелене, Пирку Анатолію Андрійовичу. Не хвилюйтесь, заїхати не можу, чекайте виклику на Київ» — телеграма. Лише надіслана не з Києва, а з Новомиргорода.

Протягом року Стойко «виділа» з Пирків 11.680 карбованців, з яких лише 34 витратила, та й то для заволодіння хоча б якимось документом на своє виправдання перед «давальниками». Пирки залізли в борги по самі вуха, але давали, давали, давали... Вони хотіли об'їхати на вороних закон, та все більше засмоктувались болотом, в яке їх втягувала аферистка з неповною середньою освітою.

А тієї 11 тисяч виявилось мало. Не без підстав вважаючи, що такі, як Пирки, для того і живуть, щоб з них дерти, вона приїхала до них і запропонувала... заплатити ще 3600 карбованців, вже навіть невідомо, для чого, для якого числом «пересудження».

І тут, нарешті, у Пирків чи то терпець урвався, чи щось почало розумануватись у голові, чи вже джерела кредиту вичерпались, але цього разу грошей вони не дали. Натомість, навпаки, вирішили дізнатись, куди ж вони йдуть.

І тут починається

СПРАВЖНІЙ ДЕТЕКТИВ

Ретельно вивчивши справу, я чітко, д найменших подробиць уявляю подальші події.

чері приходьте, поїдемо в лісосмугу біля шахти, я йому там зустріч призначу. Він у мене покрутиться! Він мені все викладе!

А. Пирко, І. К. Григоренко і А. В. Герасименко, який двічі возив до Стойко Пирка з грошима, їдуть на конспіративну зустріч.

...До 3-ї години ночі чекали «Комара». Та він на «явку» не з'явився, як і слід було чекати.

Аж тоді були написані заяви потерпілих до слідчих органів.

СУД

ВІДСТУП ЧЕТВЕРТИЙ. З касаційної скарги В. Стойко: «Я в своєму житті ніколи не зловживала нічиєю довірою і ніколи не прагнула заволодіти чужим майном, вела чесний трудовий спосіб життя і не займалась шахрайством, як про це виніс рішення суд».

Суддя: Ось телеграма на адресу Пирка А. А. Що ви можете про неї сказати?

Стойко: Не знаю, хто писав цю телеграму. Я її не давала. Написана вона мою рукою, але я її не давала. Не пам'ятаю, коли писала цю телеграму.

Суддя: Хто брав гроші і куди вони йшли?

Стойко: Гроші брав Комар. Куди вони пішли, я не знаю. Собі я нічого не брала.

З вироку: «В парі з нестановленою особою Стойко заволоділа сумою в 6000 карбованців, особисто взяла 5.656 карбованців».

З висновку експертів: Три записки, передані Пиркам, написані рукою Стойко. Підробка квитанції № 3233 зроблена такою її рукою...

Касаційну скаргу засудженої В. І. Стойко обласний суд відхилив як безпідставну.

Син Пирків відбуває покарання. Через відведений судом строк і Стойко вийде за ворота колонії.

Хто ще захоче скористатись її «юридичною допомогою»!

А. КУМАНСЬКИЙ.

м. Кіровоград.

*) Справжнє ім'я і прізвище ми не вказуємо з етичних міркувань.

Інформує У коопторгреклама

«АБАВА»,
«ТУРИСТ»,
«ВЕФ-214»

ОДИН З ЦИХ НЕВЕЛИКИХ ТРАНЗИСТОРНИХ РАДІОПРИЙМАЧІВ СТАНЕ ВАМ У ПРИГОДІ НА ПОЛЬОВОМУ СТАНІ, В ТУРИСТСЬКИХ МАНДРАХ, НА ПРОГУЛЯНЦІ, ПІД ЧАС ВІДПОЧИНКУ НА ЛОНІ ПРИРОДИ.

ЯКИЙ ЖЕ ПРИЙМАЧ ВИБРАТИ? ОСЬ ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКИ:

«АБАВА» ПРАЦЮЄ НА ДОВГИХ І СЕРЕДНІХ ХВИЛЯХ, ЖИВЛЕННЯ — ВІД МЕРЕЖІ 220 В АБО АВТОНОМНИХ ДЖЕРЕЛ 9 В. УДОСКОНАЛЕНА КОНСТРУКЦІЯ СПРИЯЄ ВІДМІННОМУ ПРИЙМАННЮ ЗВУКОВИХ ПРОГРАМ. «АБАВА» МАЄ ОРИГІНАЛЬНИЙ ЗОВНІШНІЙ ВИГЛЯД: ВИРАЗНА ГОРИЗОНТАЛЬНО-ПОДОВЖЕНА ФОРМА КОРПУСУ І ЕФЕКТНЕ КОЛЬОРОВО-ФАКТУРНЕ РІШЕННЯ. НЕВЕЛИКІ ГАБАРИТИ (315×90×65 мм), ВАГА (1,2 кг), ВИСОКА НАДІЙНІСТЬ — ЛИШЕ ДЕЯКІ ДОСТОІНСТВА «АБАВИ». ЦІНА — 44 КРБ.

«ТУРИСТ» СТАБІЛЬНО ПРАЦЮЄ В ДІАПАЗОНАХ ДОВГИХ І СЕРЕДНІХ ХВИЛЬ. У НЬОМУ ПЕРЕДБАЧЕНЕ ПІДКЛЮЧЕННЯ ГОЛОВНИХ ТЕЛЕФОНІВ, ВІН ПРИЙМАЄ НАВІТЬ МАЛОПОТУЖНІ І ВІДДАЛЕНІ РАДІОСТАНЦІ. ЖИВЛЕННЯ «ТУРИСТА» — ВІД ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ 220 В ТА СУХИХ ЕЛЕМЕНТІВ — 9 В. ГАБАРИТИ—264×170×78 мм. ВАГА — 1,6 кг. ВАРТІСТЬ — 37 КРБ.

«ВЕФ-214» — ПРИЙМАЧ ВСЕХВИЛЬОВИЙ, МОНОФОНІЧНИЙ. ДЛЯ ПРИЙОМУ ПЕРЕДАЧ НА ДОВГИХ І СЕРЕДНІХ ХВИЛЯХ ВІН МАЄ ВНУТРІШНЮ МАГНІТНУ АНТЕНУ, А НА КОРОТКИХ ТА УЛЬТРАКОРОТКИХ ХВИЛЯХ — ШТИРЬОВУ ТЕЛЕСКОПІЧНУ. ЗАВДЯКИ ВИСОКІЙ ЧУТЛИВОСТІ ПРИЙМАЧА МОЖНА СЛУХАТИ НАЙВІДДАЛЕНІШІ СТАНЦІЇ. ЖИВЛЕННЯ — ВІД МЕРЕЖІ 220 В АБО БАТАРЕЙ 9 В. ДО ПРИЙМАЧА МОЖНА ПІДКЛЮЧИТИ МАГНІТОФОН І ГОЛОВНІ ТЕЛЕФОНИ. ВАГА — 2,3 кг. Ціна — 110 КРБ.

ТРАНЗИСТОРНІ РАДІОПРИЙМАЧІ «АБАВА», «ТУРИСТ», «ВЕФ-214» МОЖНА ПРИДБАТИ В МАГАЗИНАХ «ТЕХНІКА», «КУЛЬТТОВАРИ» ТА УНІВЕРМАГАХ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ.

УКООПТОРГРЕКЛАМА.

НУТРІЯ

ЯКЩО У ВАС Є МІСЦЕ ДЛЯ НЕВЕЛИЧКОГО ДЕРЕВ'ЯНОГО БУДИНОЧКА З ВИГУЛАМИ З МЕТАЛЕВОЇ СІТКИ, НАВИСИ, САРАЇ ЧИ СТАРІ ТВАРИННИЦЬКІ ПРИМІЩЕННЯ, — ЗАЙМІТЬСЯ ВИРОЩУВАННЯМ НУТРІЙ. ЦЕ КОРИСНА Й ЦІЛКОМ ПОСИЛЬНА СПРАВА.

ДЛЯ ГОДІВЛІ ТВАРИН ПРИДАТНЕ МАЙЖЕ ВСЕ, ЩО РОСТЕ В ПОЛІ, НА ГОРОДІ, ПО БЕРЕГАХ ВОДОЙМИЩ ТА НА ЛІСОВИХ ГАЛЯВИНАХ, А ТАКОЖ ХАРЧОВІ ВІДХОДИ.

ШКУРКИ Й М'ЯСО НУТРІЙ БЕЗ ОБМЕЖЕННЯ ЗАКУПУЮТЬ ЗАГОТІВЕЛЬНІ ПУНКТИ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ. ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ЛИШЕ ОДНОГО ПРИПЛОДУ МОЖНА ОДЕРЖАТИ ПОНАД 200 КРБ. ПРИБУТКИ ГРОМАДЯН ВІД ПРОДАЖУ ШКУРОК ДЕРЖАВІ ТА М'ЯСА НУТРІЙ НА КОЛГОСПНИХ РИНКАХ НЕ ОПОДАТКОВУЮТЬСЯ.

ЗАГОТІВЕЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЇ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ ТА ТОВАРИСТВА КРОЛІВНИКІВ І ЗВІРІВНИКІВ-ЛЮБИТЕЛІВ КОНСУЛЬТУЮТЬ З ПИТАНЬ УТРИМАННЯ НУТРІЙ, СПРИЯЮТЬ ЗАКУПІВЛІ ПЛЕМІННОГО ПОГОЛІВ'Я, СІТКИ ДЛЯ КЛІТОК, КОНЦКОРМІВ, НАДАЮТЬ ПОСЛУГИ ПО ЗАБОЮ ТВАРИН І ПЕРВИННІЙ ОБРОБЦІ ШКУРОК.

БІЛЬШЕ РОЗВОДЬТЕ НУТРІЙ! ЗДАВАЙТЕ ЇХ ШКУРКИ ТА М'ЯСО НА ЗАГОТІВЕЛЬНІ ПУНКТИ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ!

УКООПТОРГРЕКЛАМА.

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

З 5 ПО 11 ВЕРЕСНЯ

ЧЕТВЕР

8 ВЕРЕСНЯ

П'ЯТНИЦЯ

9 ВЕРЕСНЯ

СУБОТА

10 ВЕРЕСНЯ

НЕДІЛЯ

11 ВЕРЕСНЯ

ПОНЕДІЛОК

5 ВЕРЕСНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 9.35 — Фільм «Друга спроба Віктора Крохана». 10.10 — Новини. 10.20 — Футбольний огляд. 16.00 — Новини. 16.15 — Програма П'ятигорської студії телебачення. 17.10 — Новини. 17.15 — На приз клубу «Шкіряний м'яч». 18.00 — Зулинінсья, миті! 18.45 — Сьогодні у світі. 19.05 — Мультфільми для дорослих. 19.15 — Курсом XIX партконференції. «Будівельники». Про якість будівельних робіт в умовах повного господарювання. 19.45 — До 160-річчя з дня народження Л. Толстого. Телевістива «І світло в пітьмі світить» за п'єсою Л. Толстого. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Продовження телевістиви «І світло в пітьмі світить». 23.05 — Сьогодні у світі. 23.15 — Музика і ми.

▲ УТ

16.30 — Новини. 16.40 — Срібний дзвіночок. 17.00 — Любителю балету. 17.30 — Комуністи 80-х. Звіти і вибори в партгруппах Херсонської обласної судово-виконавчої системи. 18.00 — День за днем. (Кіровоград). 18.20 — Наші довідки. Фотохвилинки. (Кіровоград). 18.30 — Актуальна камера. 19.00 — Футбол. 1.16 фіналу кубка СРСР. «Гурія» (Ланчхуті) — «Динамо» (Київ). У перерві — реклама. 20.45 — На добраніч діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Все про кіно. 23.05 — Вечірній вісник. 23.35 — «На Київській хвилі».

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Начальна програма. «Подорож по Москві. Проспект Маркса». Документальний фільм. 8.35, 9.35 — «Слово о полку Ігоревім» і російська культура. 3 кл. 9.05 — Італійська мова. 10.05 — Учнім СПТУ. Основи інформатики і обчислювальної техніки. 10.35, 11.35 — Астрономія. 10 кл. 11.05 — «Спогад про Павловський» Документальний фільм. 12.05 — Новини. 12.10 — Далеке-близьке. 12.30 — Фільм «Надія опора». 18.00 — Новини. 18.15 — Футбольний огляд. 18.45 — В майстерні художника. О. Косов. 19.00 — Служу Радянському Союзу! 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Міжнародна панорама. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Жива планета» Документальний фільм. 7 серія. «Небо над нами». 22.45 — Ранкова пошта (повторі). 23.15 — Новини.

БММТ «СУПУТНИК» ПРОПОНУЄ

для працюючої, студентської молоді поїздки:
ЗА ТУРИСТИЧНИМИ МАРШРУТАМИ.
Вільнюс — Каунас — 10—19 вересня, проживання в готелі;
Москва — 22—27 вересня — проживання в туркомплексі «Молодіжний»;
Львів — 10—12 вересня, проживання в готелі;
Київ — 9—11 вересня;
Рига — 21—24 вересня.
МОЛОДІЖНІ ТУРЦЕНТРИ:
«Березовий гай» (м. Іваново) — 13—26 вересня;
«Цісарчелло» (м. Батумі) — 22 вересня — 7 жовтня;
«Сонячна долина» (м. Ваку) — 26 вересня — 11 жовтня;
«Волгар» (м. Кострома) — 23 вересня — 6 жовтня;
«Ластівка» (м. Брест) — 27 вересня — 10 жовтня.
За всіма довідками телефонувати. 7-35-77 7-35-94.

ВІВТОРОК

6 ВЕРЕСНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Л. Толстой. «І світло в пітьмі світить». Телевістива. В перерві — 9.30 — Новини. 16.00 — Новини. 16.15 — «П'ятирічка: діла і люди». Документальний телефільм «Роздуми в дорозі». 16.50 — Новини. 16.55 — Фільм «Без права на провал». 18.10 — «Джерела». 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Людина і закон. 19.30 — Кінопубліцистика: вчора, сьогодні, завтра. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Всі симфонії С. Рахманінова. Перша симфонія. 23.00 — «Наснадер». Кінний театр. 23.10 — Сьогодні у світі.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Все про кіно. 10.30 — Доброго вам здоров'я. Куріння — зло. 11.00 — Художній фільм «Полонання на лисцях». 12.35 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Срібний дзвіночок. 17.00 — Грає естрадно-симфонічний оркестр Українського телебачення і радіо. 17.30 — Сонячне коло. 18.00 — Доброго вам здоров'я. Попереджують, радять, рекомендують лікарі. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Сокол» (Київ) — «Динамо» (Мінськ). 2 і 3 періоди. 20.45 — На добраніч діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Стосунки кожного. На контролі хімік-аналітик постанови П. К. М. партії України. 23.05 — Вечірній вісник. 23.35 — «На Київській хвилі».

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Начальна програма. «Подорож по Москві. Вулиця Горького». Документальний фільм. 8.35, 9.35 — Географія. 7 кл. 9.05 — Французька мова. 1 рік навчання. 10.05 — Науково-популярний фільм. 10.35, 11.35 — Музика. 3 кл. 10.55 — Науково-популярний фільм. 11.05 — Французька мова. 2 рік навчання. 11.55 — Новини. 12.00 — У злагоді з природою. 12.40 — Телефільм «Варіант «Омега». 1 серія. 18.00 — Новини. 18.15 — «...До шістнадцяти і старші». 19.00 — Ритмічна гімнастика. 19.30 — Музичний кіоск. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — За безпеку руху. 20.20 — «Легенда про «Буревісника». Передача 1. Про проблеми перебудови економічного, соціального, духовного життя в трудовому колективі Ленінградського об'єднання «Буревісник». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Фільм «Довге щастиве життя».

СЕРЕДА

7 ВЕРЕСНЯ

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Мультфільми. 9.05 — На приз клубу «Шкіряний м'яч». 9.50 — Новини. 10.00 — У світі творин. 16.00 — Новини. 16.15 — Здрастуй, музику! 17.00 — Новини. 17.05 — Бразильська акварель. 18.05 — Сьогодні у світі. 18.25 — Футбол. Європейські кубки. «Транія» (Болгарія) — «Динамо» (Мінськ); «Дніпро» — «Бордо» (Франція). 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Футбол. Європейські кубки. «Спартак» — «Гленторан» (Північна Ірландія). 23.40 — «Жальгіріс» — «Аустрія» (Австрія). 2-й тайм. 00.30 — «Борак» (Югославія) — «Металіст». У перерві — 23.30 — Сьогодні у світі.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Фільм-концерт «Подорож з піснями». 9.45 — «Манук — відважне серце». Вистава для дітей. 10.35 — Село і люди. 11.05 — Америка — маршрутами миру. 12.00 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Срібний дзвіночок. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 17.00 — Документальний телефільм «Пролив». 17.25 — «Наука і час». «ХАІ» — студентська марка. (Харків). 17.55 — Резерв. 18.00 — День за днем. (Кіровоград). 18.20 — Мультфільм «Три ведмеді». (Кіровоград). 18.30 — Музичний фільм «Серенада для струнних». 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Художній фільм «Людський фактор». 20.45 — На добраніч діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Молодіжна студія «Гарт». 23.20 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Начальна програма. «Подорож по Москві. Вулиця Горького». Документальний фільм. 8.35, 9.35 — Основи інформатики і обчислювальної техніки. 10 кл. 9.05 — Німецька мова. 1 рік навчання. 10.05 — «Ян стати багатим». Науково-популярний фільм. 10.35, 11.35 — Біологія. 9 кл. 11.05 — Німецька мова. 2 рік навчання. 12.05 — Телефільм «Дім для наших дітей». 1 і 2 серії. 13.50 — Новини. 13.55 — Телефільм «Варіант «Омега». 2 серія. 18.00 — Новини. 18.15 — Якщо хочеш бути здоровим. 18.30 — Сільська година. 19.30 — Лауреати Міжнародного конкурсу ім. П. Чайковського. Н. Демиденко (фортепіано). 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — «Легенда про «Буревісника». Передача 2. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Телефільм «Дім для наших дітей». 1 і 2 серії. 23.40 — Новини.

ФУТБОЛ

«Ворскла» — «Зірка» — 2:1.

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Футбол. Європейські кубки. У перерві — 9.25 — Новини. 16.00 — Новини. 16.15 — «Від Пентусану до Кесону». Кінопрограма про КНДР. 17.00 — Новини. 17.05 — Мультфільм. 17.15 — «...До шістнадцяти і старші». 18.00 — «Музична скарбниця». С. Прокоф'єв. Фрагменти балету «Ромео і Джульєтта». 18.45 — Сьогодні у світі. 19.05 — Мультфільми для дорослих. 19.30 — «Резонанс». «Як будувати європейський дім?». 20.45 — Народні мелодії. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Всі симфонії С. Рахманінова. Друга симфонія. 22.50 — Сьогодні у світі. 23.00 — По музеях і виставочних залах. Виставка «1000-річчя російської художньої культури» в Академії художеств СРСР.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — «Темп». Телерадіопереплики з проблем науково-технічного прогресу. 10.15 — Російський романс. 10.35 — Шкільний екран. 10 клас. Фізика. Електромігнітні коливання. 11.05 — Художній фільм «Людський фактор». 12.20 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Срібний дзвіночок. 17.00 — Документальний фільм «Чи будуть ягоди?». 17.30 — Республіканська фізико-математична школа. 18.00 — Співають і танцюють діти. 18.30 — Актуальна камера. 19.00 — Чемпіонат СРСР з футболу. «Динамо» (Тбілісі) — «Динамо» (Київ). В перерві — Реклама. 20.45 — На добраніч діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Відеорепортаж про відкриття днів літератури і мистецтва Казахської РСР в Українській РСР та концерт майстрів мистецтв і художніх колективів Казахської РСР. В перерві — Новини.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Начальна програма «Подорож по Москві. Там, де протікала річка Неглінна». Документальний фільм. 8.35, 9.35 — Природознавство. 3 кл. 9.05 — Іспанська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Науково-популярний фільм. 10.35, 11.35 — Біологія. 7 кл. 11.05 — Іспанська мова. 2 рік навчання. 12.05 — Телефільм «Дім для наших дітей». 3 і 4 серії. 14.05 — Новини. 14.10 — Телефільм «Варіант «Омега». 3 серія. 18.00 — Новини. 18.15 — Якщо хочеш бути здоровим. 18.30 — «Для всіх і для кожного». «Обличчя до проблеми». Обговорення наступної реформи ціноутворення. 19.30 — Ритмічна гімнастика. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — «Легенда про «Буревісника». Передача 3. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Телефільм «Дім для наших дітей». 5 серія. 23.50 — Новини.

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Мультфільми. 9.05 — До 160-річчя з дня народження Л. Толстого. Документальні фільми. «У Ясній Полянці». «Лев Толстой в Криму». 9.45 — Новини. 9.55 — Народні мелодії. 15.30 — Новини. 15.45 — Програма Ленінградського телебачення. 17.00 — Новини. 17.05 — Програма телебачення Народної Республіки Болгарії. 18.05 — Мультфільм. 18.15 — Наш сад. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.05 — «Актуальний об'єктив». Документальний телефільм «При світлі дня...». Про проблеми атеїстичної пропаганди в Таджикистані. 19.35 — «Сімейний екран». Фільм «Навчись танцювати». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Пісні Ясної Поляни. 22.25 — «Погляд». Вечірня інформаційно-музична програма.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — «Народні таланти». Самодіяльні художні колективи м. Коростеня. 9.45 — М. Стегалич. «Казковий будиночок». Вистава. 11.05 — Документальний фільм «День у музеї». 11.35 — Фільм-концерт «Струни серця». 12.05 — Новини. 12.20 — Молодіжна студія «Гарт». 16.30 — Новини. 16.40 — Срібний дзвіночок. 17.00 — Документальний телефільм «Вершини». 17.30 — На допомогу школі. Роман Л. М. Толстого «Війна і мир» в ілюстраціях. 18.00 — Кінопрограма студії «Казахтелефільм». Документальні фільми. 18.30 — День за днем. (Кіровоград). 18.50 — Телефільм «Заповідними стежками». (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — «Міфи і дійсність». Еміграція. «Туди і «Назад». 20.00 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Сокол» (Київ) — «Автомобіліст» (Свердловськ). III період. 20.45 — На добраніч діти! Мультфільм «Жовтень». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Художній фільм «Козак». 23.25 — Новини.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Начальна програма «Подорож по Москві. Вулиця Вороб'ївського». Документальний фільм. 8.35, 9.45 — Література. 4 кл. 8.55 — «Суздаль». Науково-популярний фільм. 9.05 — Англійська мова. 1 рік навчання. 10.05 — «Карадаг». Науково-популярний фільм. 10.05 — Учнім СПТУ. Астрономія. Основні методи астрономії. 10.35, 11.35 — Герої російських билин. 5 кл. 11.05 — Англійська мова. 2 рік навчання. 12.05 — Телефільм «Дім для наших дітей». 5 серія. 13.05 — Новини. 13.10 — Телефільм «Варіант «Омега». 4 і 5 серії. 18.00 — Новини. 18.10 — «В майстерні художника». Г. Шішкін. 18.25 — Хокей. Чемпіонат СРСР. «Динамо» (Рига) — «Динамо» (Москва). В перерві — 19.05 — Якщо хочеш бути здоровим. 19.50 — Вечірня казка. 20.45 — Виступає фольклорний ансамбль «Колхеті» Грузинської філармонії. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Телефільм «Дім для наших дітей». 5 серія. 23.50 — Новини.

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Мелодії степу. 9.00 — Чого і чому? 9.30 — «Начдво Азіні». 10.00 — Рух без небезпек. 10.30 — День серед майстрів. 11.00 — Перебудова культури. 12.00 — Концерт болгарської художньої самодіяльності. 12.20 — В країнах соціалізму. 12.50 — Мультфільм. 13.00 — У світі тварин. 14.00 — Для всіх і для кожного. 14.30 — Новини. 14.40 — До 70-річчя ВЛКСМ. Фільм «Я крокую по Москві». 15.55 — «Гра в детектив». 16.35 — Міжнародна програма: «Наш європейський дім». «Там-та ми перемогли». «Наш співбесідник». Маргарет Папандреу. 17.35 — «Пісня-88». 18.30 — Фільм «Іди і дивись». 1 і 2 серії. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Музична програма за участю Я. Йоли. 23.05 — Новини. 23.15 — «Монтаж». Молодіжний телефільетон.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — Фільм-концерт «Північні дзвони». 10.15 — Зустрічі на хуторі «Надія». Українсько-російські театральні зв'язи. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 11.30 — Піснями радість дарувати. Нарис про поета-пісняра Е. Лещун. 12.15 — Новини. 12.30 — А. Страцимирів. «Вампір». Вистава. 14.40 — «Доброго вам здоров'я». Пияцтво — зло соціальне. 15.20 — Циркова програма. 15.40 — «Скарби музеїв України». 15.55 — Для дітей художній телефільм «Про Червону Шапочку». 1 серія. 17.00 — Суботні зустрічі. «Яким бути речовому ринку». 18.30 — Сатиричний об'єктив. 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — «Живе слово». Письменицькі роздуми. Ю. Щербак. 20.20 — Прем'єра телефільму «Щоб горно не згасло». 20.45 — На добраніч діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Дні літератури і мистецтва Казахської РСР в УРСР. Вперше на екрані УТ художній фільм «Киз-Жибек». 1 серія. 23.00 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Програма «Думка». Телеогляд «Перспектива». 8.55 — Реклама. 9.05 — Телевізійний театральний абонемент. М. Горький. «Варвари». «Дачники». 10.10 — Перебудова і право. 10.25 — Здоров'я. 11.15 — Таємничий світ коралів. 11.35 — Релігія і суспільство. 12.05 — Реклама. 12.10 — «Пори року». Вересень. 13.15 — «Борек. Микола Морозову...». 13.30 — Домашня академія. 14.00 — Очевидне — неможливе. 15.00 — Роби з нами, роби як ми, роби краще за нас. 16.00 — Фільм «Тривай, тривай, зачарування». 17.25 — Мультфільм. 17.45 — Хокей. Чемпіонат СРСР. «Спартак» — «Крила Рад». 2 і 3 періоди. 19.15 — Звучить гітара. 19.45 — Документальний фільм. 20.00 — Вечірня казка. 20.20 — «Вас запрошує Зразково-показовий оркестр Комендатури Московського Кремля». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Фільми студій союзних республік. Телефільм «Томіріс». 23.00 — Новини.

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.45 — Ритмічна гімнастика. 9.00 — Документальний телефільм «Хатинь». 9.10 — Г. Саміридов. «Маленький триптих». 9.20 — Тираж «Спортлото». 9.30 — Будильник. 10.00 — Служу Радянському Союзу! 11.00 — Ранкова пошта. 11.30 — Клуб мандрівників. 12.30 — Музичний кіоск. 13.00 — Сільська година. 14.00 — Здоров'я. 14.45 — Телевістива. Частина 1. «Загадка». Частина 2. «Розгадка». За повістю В. Каверіна. 16.45 — Сьогодні — День танкістів. 17.00 — Документальний фільм «Жива планета». 9 серія. «Між сушею і морем». 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — Недільний кінозал. Мультфільми «Про Сидорова Вову», «Щасливий Григорій». Документальний фільм «Аншлаг в театрі абсурду». 19.30 — Фільм «Чорна стріла». 21.00 — «Час». 21.40 — Всі симфонії С. Рахманінова. Третя симфонія. 22.45 — Футбольний огляд. 23.15 — Документальні фільми. 00.10 — Новини.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — Фільм-концерт. 9.55 — «Спадщина». Народна творчість. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 10.40 — На шляхах республіки. Погода. (Експрес-інформація). 10.45 — «Пісня скликає друзів». Телефестиваль піонерської пісні. 11.30 — Новини. 11.45 — Для дітей художній телефільм «Про Червону Шапочку». 2 серія. 12.55 — «За власним бажанням». Прем'єра телевістиви. 13.45 — Мультфільм на замовлення. 14.55 — ВДНГ у вересні. Погода. (Експрес-інформація). 15.00 — Село і люди. 15.30 — «Ви нам писали». Музична передача за листами глядачів. 16.00 — Сьогодні — день танкістів. «Слава солдатська». 17.00 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Сокол» (Київ) — «Транктор» (Челябінськ). 19.15 — Актуальна камера. 20.05 — М. Таривердієв. «Сонети» В. Шекспіра в музиці. 20.45 — На добраніч діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Художній фільм «Киз-Жибек». 2 серія. 22.50 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — На зарядку ставай! 8.15 — Програма «Думка». Радянська поезія. Лірика Я. Райніса. 9.15 — Ерудит. 10.10 — «Портрети». І. Тургенев. Сторінки життя і творчості. 11.00 — Основи економічних знань. 11.30 — Клуб мандрівників. 12.30 — Російська мова. 13.00 — Наука: теорія, експеримент, практика. 13.30 — Документальний телефільм. 13.40 — Телефільм «Комбати». 1 і 2 серії. 15.50 — Документальний телефільм. «Пронягіни». 16.50 — Мультфільми. 17.20 — Телевізійний музичний абонемент. Камерний хор «Мадригал». 18.20 — Документальний телефільм «Монрепо». 18.40 — Зустріч танкістів з майстрами мистецтв в Останкіні. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — За безпеку руху. 20.20 — Документальний телефільм. 21.00 — «Час». 21.40 — Фільми студій союзних республік. Телефільм «Коли б не нещастя...». 22.45 — Новини.

3 вересня 1988 року

ВІВНО ЦІКАВО ВСЕРЬОЗ

Заповз

і в піски...

Ще одна країна — Кувейт — обзавелася «власним» СНДом. Правда, його скоріше можна назвати імпортом, оскільки із 20 хворих — іноземці. Їх вислано з країни.

Діор

вважає,

що наймоднішою буде куртка, на передній частині якої стилізовано відтворені риси жіночого обличчя: очі, брови, ніс, губи і навіть «мушки» на щоках. Модель була показана недавно в Парижі на огляді моди на майбутні осінь та зиму.

Один

до одного

У Великобританії існує фірма, котра розшукує, підбирає і навіть «створює» двійників відомих людей. Мета — реклама. Фірма, зокрема, знайшла жінок, дуже схожих на Мерилін Монро і Маргарет Тетчер.

Хай живе

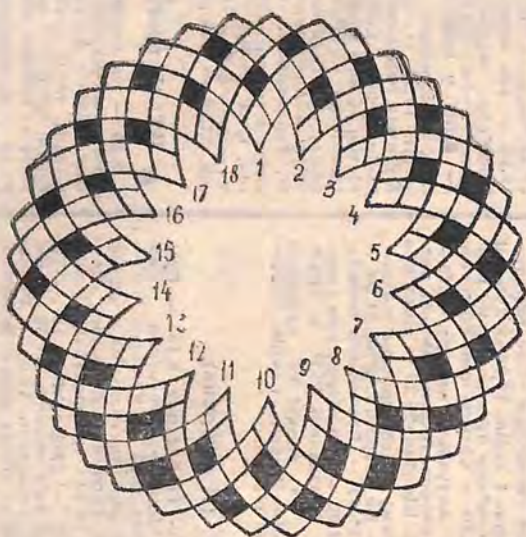
диско!

Заступник голови ради міністрів Італії Д. де Мікелс рекомендує чиновникам для розвантаження від державних проблем відвідувати... дискотеку. Де Мікелс навіть випустив книгу — путівник по 250 кращих клубів Італії. Поділяють, що автора можна вважати авторитетним фахівцем: він неодружений і славиться як завсідник нічних закладів.

Пластмасові

банкноти

випущено в Австралії. Спеціалісти вважають, що вони будуть значно довговічнішими від паперових.

Кросворд «Калейдоскоп»

ЗА ГОДИННИКОВОЮ СТІЛКОЮ: 1. Угорський народний танець. 2. Міцна, просмолена або навощена нитка, якою шиють взуття. 3. Просте суцвіття. 4. Відомий радянський спортивний радіотелекомментатор. 5. Прикраса із пучка пір'я або кінського волосу на головних уборах. 6. Письменниця, автор роману «Овод». 7. Рухомою модель земної кулі. 8. Таємниця. 9. Норвезький полярний дослідник. 10. Документ, що свідчить про певні повноваження пред'явника. 11. Електровимірювальний прилад. 12. Товстий твердий папір. 13. Візерунок з кольорового скла. 14. Астрономічна одиниця відстані. 15. Символ влади. 16. Майстер по виготовленню посуду. 17. Штучно створений засіб для пересування. 18. Екс-рекордсмен світу з стрибків у висоту, радянський атлет.

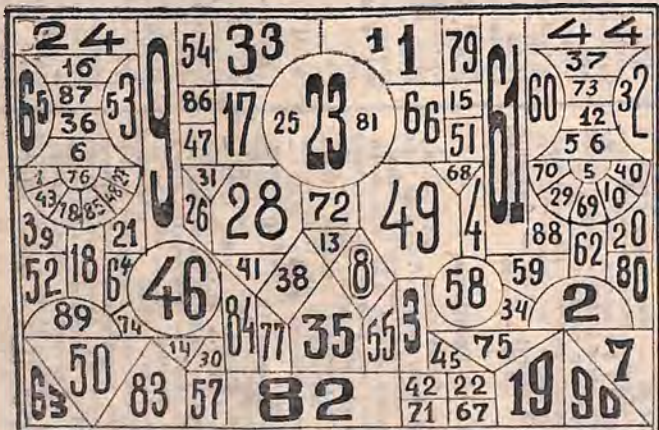
ПРОТИ ГОДИННИКОВОЇ СТІЛКИ: 1. Місто в США. 2. Англійський природознавець, основоположник еволюційного вчення про походження видів. 3. Пристосування, за допомогою якого закривається і відкривається отвір у корпусі музичного інструмента. 4. Звуковий інтервал. 5. Невеликий музичний твір у швидкому темпі з підкресленим ритмом. 6. Льотчик-космонавт СРСР. 7. Радянський кінорежисер, автор ряду комедійних фільмів. 8. Український радянський письменник, автор роману «Мир хатам, війна палацам». 9. Термін у бонсі. 10. Елемент рукава сорочки. 11. Велосипед із двома ведучими механізмами. 12. Природний водоспад з уступами. 13. Старовинний пересувний ляльковий театр. 14. Модель, за якою виготовляють якусь деталь. 15. Рухоме з'єднання двох частин механізму в автомобілі. 16. Покровитель мандрівників у грецькій міфології. 17. Найдавніша форма оподаткування населення. 18. Гірський масив у Греції.

Склала М. СЬОМІНА.

ВІДПОВІДІ НА КРОСВОРД.
ВМІЩЕНІЙ В «МК» ЗА 20 СЕРПНЯ Ц. Р.

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 5. Еполеми. 6. Палермо. 9. Еклер. 10. Конус. 13. Анонс. 14. Атеист. 15. Ніжин. 18. Пітон. 19. Спирт. 22. Сеанс. 23. Кабул. 28. Палаш. 29. Калгарі. 30. Попов. 33. Автоп. 34. Болід. 35. Кемпінг. 36. Борисов.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. Спінінг. 2. Атана. 3. Батут. 4. Зміїний. 7. Ленго. 8. Роман. 11. Індій. 12. Дідро. 16. Фортуна. 17. «Спартак». 20. Пегас. 21. Кубок. 24. Лазарет. 25. Чанов. 26. Артон. 27. Хомутов. 31. Авеню. 32. Мінор.

поради

Багато хто вважає окуляри бідною, що спотворює зовнішність. Це не так. Правильно підібрана оправа зможе приховати вади лиця і підкреслити гарні риси. Отже:

1). Якщо хочете візуально видовжити широке обличчя, носіть круглі окуляри.
2). Щоб заокруглити надто

довгасте обличчя, підшукайте широку оправу. Верхня лінія її має бути горизонтальною, нижня — заокругленою.

3). Дуже кругле обличчя видаватиметься овальним при окулярах у тонкій оправі із видовженими вгору і назовні кутами.

4). При вилицюватому обличчі вибирайте тонку оправу з паралельною бровам лінією із заокругленими кутами.

5). Ліній з надто вираженим овалом скоригує тонка, трохи заокруглена оправа, що не виходить далеко за межі очей.

ВИ ЗАМОВЛЯЛИ ПІСНЮ

МАДОННА

Слова Р. КАЗАКОВОЙ
Музыка И. КРУТОГО

1.
Снова дождь рисует мне
На заплаканном окне
Твой печальный силуэт, мадонна.
Вижу, словно в первый раз,
Грусть твоих печальных глаз
Точно пишет твой портрет, мадонна.

ПРИПЕВ:

Но лишь коснусь стекла рукой —
И тут же тает образ твой, мадонна.
Глаза закрою — снова мне
Вода рисует на окне
Печаль твою, мадонна.

2.

Но небесный образ твой
И бесплотный и живой,
Зря рисует этот дождь, мадонна!
Как прекрасен этот сон:
Сквозь безмолвие времен
Ты всю жизнь ко мне идешь, мадонна...

ПРИПЕВ.

Ровесники.

Фото І. ГАНИША.

ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ

Щоб перевірити свою увагу, пропонуємо якомога швидше знайти на малюнку числа від 1 до 90. Якщо завдання буде виконане раніше, ніж за 10 хвилин, — ви досить уважні; якщо між 10 і 15 — задовільно. Пошуки понад 15 хвилин є сигналом, що ви неуважні. Тренуйтеся!

УСМІШКИ

СПРОСТУВАННЯ

Пусте торочать люди нині:
«Петренко — лицар на годину»,
Як схоже, може протриматися
Іще хвилини із чотирнадцяти!

ДОРОГА УВАГА

Кохання — незбагненна сила,
Тут свій комплект чеснот і прав:
Вона за нього штраф платила,
Бо з клумби квіти дарувала.

Анатолій ПАСТЕРНАК.

сцена екран арена

★ Повідомляємо любителів класичної музики, що 8 і 9 вересня в залі обласної філармонії пройдуть концерти Державного малого симфонічного оркестру Союзу РСР під керівництвом Ю. Симонова (солист М. Петухов — фортепіано). У програмі — твори Бетховена, Рахматінова, Мусоргського, Вагнера, Мендельсона, Римського-Корсакова. Початок о 19 год. 30 хв.

★ 7 вересня в залі музичного училища виступає балалаечник Є. Тростякський (абонемент № 3). Виконуватимуться твори сучасних радянських і зарубіжних композиторів.

★ Кіноклуб «Екран» продовжує показ фільмів за творами М. В. Гоголя. Сьогодні, 3 вересня о 18 год. 40 хв. демонструватиметься фільм українського режисера Ю. Іллєнка «Вейр напередодні Івана Купала».

★ Цікавим буде вересень для любителів футболу. Кілька зустрічей проведе кировоградська «Зірка» на своєму полі. 6 вересня наша команда зустрічається з футболістами черкаського «Дніпра».

★ Увага, колекціонери! 4 вересня клуб імені Компаніїца запрошує вас на чергове засідання. Початок о 10 годині ранку.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.
На украинском языке.

НАША
АДРЕСА:

316050,
МПС,

м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони:

редактора — 2-54-26; заступника редактора — 2-29-92; відповідального секретаря — 2-27-65; відділів: комуністичного виховання — 4-66-79, 4-64-21; комсомольського життя та економіки — 2-04-84; учнівської молоді і соціальних проблем — 2-59-82; фотолaboratorії — 4-94-94; оголошень — 4-23-96; коректорської — 3-61-83.
Газета виходить щосуботи.

Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кировоградська правда»
Кировоградського обкому
Компартії України,
м. Кировоград, вул. Гліни, 2.

БН 09728.

Індекс 61103.

Зам. № 387.

Тираж 52200.

Над номером працювали:
художники — О. Босий,
складач машинного набору — М. Мукиновський,
складачі вступу — Н. Старостіна, В. Ватульов,
коректор — Л. Сердюченко, цинкограф — О. Шербина, друкарі — В. Виноградов, В. Цонев, відповідальний черговий — П. Селецький.